Akbaba

— Vallahilazim ben senin benzini kesmedi.. velâkin bunlar senin hem benzini hem iflâhını kesti!.
UCUZ-LUK.
CAFER ZORLU

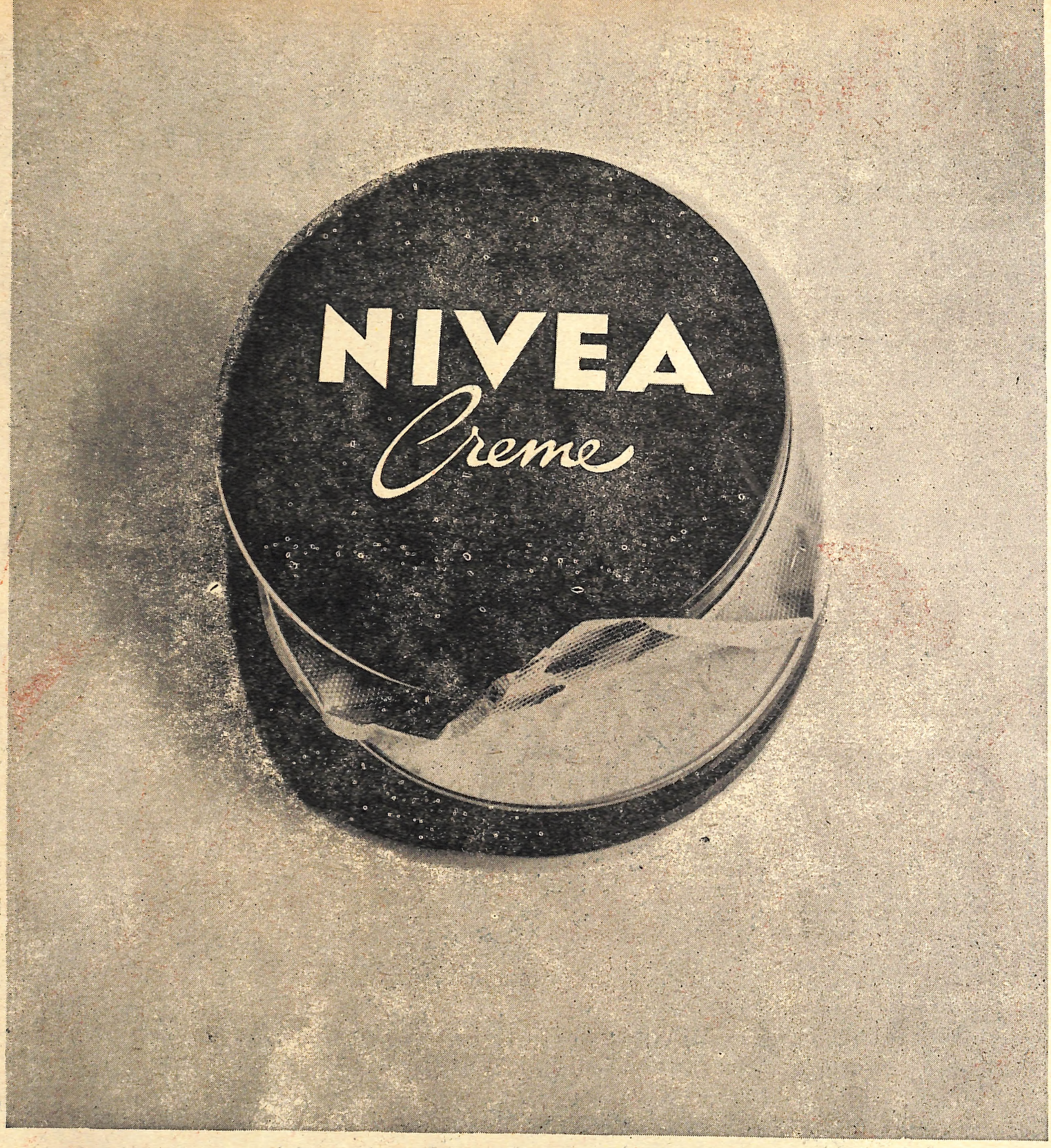

traştan sonra nivea

Her sabah evinizden çıkmadan önce Nivea sürerek cildinizi koruyunuz. Cildin sağlıklı kalması ancak sürekli bir bakımla mümkündür.

Nivea kremde cildin sağlığı için gerekli herşey vardır. Nivea, cildi dış etkilerden korur; sert rüzgârın, soğuk havanın cildi gerip çatlatmasını önler. Nivea, cildin yağ ve nem dengesini sağlar.

(Radar Reklâm: ..... — 181)

AKBABA

Yıl: 51 Cilt: 25 Sayı: 49 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 21 Kasım 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

HAYÂLSİZ...

HEYECANLI bir maçın sonunda amigolar tribünlerde yırtınırken yapabileceğiniz en münasebetsiz şey nedir, bilir misiniz?

Ayağa kalkıp şöyle bağırmaktır:

— Ne oluyorsunuz yahu? Şu ya da bu takım kazanmış, sonuç sizin yaşantınızda neyi değiştirecek? Alt tarafı meşin bir top seyrettiğiniz...

Bu yanlış bir söz olmaz ama, öyle bağırdınız mı ya dayak yer, ya da en sunturlu tarafından iltifatlar duyarsınız.

Geçen ay memlekette büyük bir maç sonuçlandı. Kendilerini sağda yahut solda sayan vatandaşlarımız sonuca bakarak hem çok hayıflandılar, hem de çok sevindiler:

— Ah, bölündüğümüz için iktidara gelmemiz güçleşti! Ama yine de kazandık sayılır, çünkü seçmenlerin çoğu bizim taraftaki partileri tuttu!

— Ah, kırk kadar milletvekili daha çıkarsaydık tek başımıza iktidardaydık! Ama yine zafer bizimdir, çünkü en çok oyu bizim parti aldı!...

Ve iki tarafta da ilerisi için hesaplar, hesaplar, hesaplar:

— Falan ortaklık yürümez, filân iş çıkmaza girerse bizim saftaki şunlarla, şunlarla, şunlarla bir oluruz; iktidar pişmiş armut gibi ağzımıza düşünce Türkiye'yi dört yıl keyfimizce yönetiriz...

— Falanca formül söker, feşmekân kombinezon iyi sonuç verirse programımız uyarınca Türkiye'yi dört yıla kalmadan değiştirir, bu toplumu cennet ediveririz...

Bunlar iri umutlara bağlı niyetlerdir.

İyi şeydir umut; şevk, enerji, güç verir. Gerçeklerin çerçevesinde kalmak şartıyla! O çerçeveden taşan düşünceler umut olmaktan çıkar, hayâl adına hak kazanır.

Pişmekte olan hayâl aşlarına soğuk su katmak ve iki taraftan da sunturlu iltifatlar işitmeyi göze almak pahasına şunu söylemek zorundayız:

Seçim sonuçlarına şu ya da bu yönde ölçüsüz önem vererek gerçeklerden kopup hesaplar yapmak tehlikeli hayâl kırıklıklarına zemin hazırlamaktır.

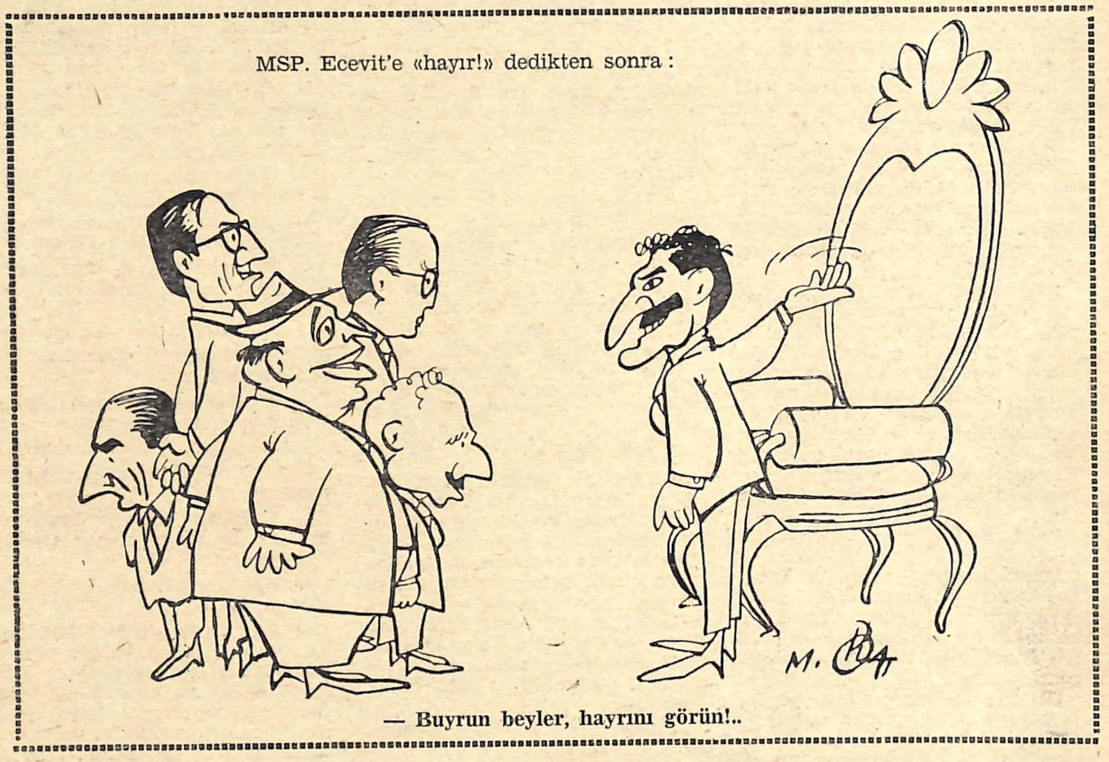

— Buyrun beyler, hayrını görün!..

Vatandaşların herhangi bir partiye oy vermeleri o politik eğilim yönünde neler yapılmasını istedikleri.nin belirtisidir. Ama bir şeyin istenmesi başkadır, yapılabilmesi başka. Bir ülkede gerçekleştirilebilecek şeylerin sınırını niyetler dışındaki birçok etkenler çizer:

Ekonomik birikim...

Bilinç düzeyi...

Sınıflar arası güç dengesi, v.b.

Türkiye'de de bugün iktidarı elinde tutan herkes o etkenlerin çizdiği sınır içinde kalmak zorundadır. Toplumun rotası o sınırların ne sağına dikilebilir, ne soluna.

«Ah, bölünmeseydik de tek parti halinde iktidara gelseydik keyfimizce ne güzel at oynatırdık!» diye hayıflanan sağ eğilimli yurtdaşlarımıza bir soru soralım:

— Dört yıl önceki seçimde sağ eğilimli bir parti tek başına iktidara gelmişti; ne oldu?

Olanı gördük. Toplumun dertlerine vaktinde ve yeterli çözümler getiremeyen, olayların gerisinde kalan ve çalkantıları önleyemeyen o iktidar bütün sayı üstünlüğüne rağmen devrilip gitti.

Sol yöndeki umutlara gelince...

Bunların da Türkiye'nin günümüzdeki gerçekleri çerçevesinde kalması gereklidir. O sınırların aşılması şöyle dursun, fazlaca zorlanılması durumunda bile ne kadar ters sonuçlara yol açılabildiğini yakın geçmişimiz göstermiş bulunuyor.

Şu sırada yerli ve yabancı bütün gözler Bülent Ecevit'in üstünde. Genç sayılabilecek yaşta, ülkücü, yürekli, bilgili ve tutarlı bir lidere büyük umutlar bağlanması bir bakıma çok değerli bir fırsattır toplumumuz için. Ama o umutlar belirli bir oranda gerçekleşmezse hayâl kırıklığı ile söz konusu fırsatın heder edilmesi tehlikesi vardır.

Türk toplumunun ufuklarını kararan sosyal ve ekonomik güçlükler ancak derinlemesine bünye düzeltmeleri ile çözümlenebilecek dertlerdir. O yapılana kadar direksiyonda hangi kişi yahut parti bulunursa bulunsun, pahalılığın geniş çapta durdurulamıyacağı, işsizlerin çoğunluğuna iş bulunamıyacağı ve halkı bunaltan çeşitli sıkışıklıkların giderilemiyeceği bilinmelidir.

Ecevit mucize yaratamaz. Gerçeklerin çerçevesi genişlemedikçe ve sınıf dengesi değişmedikçe, iktidara üçyüz milletvekili ile gelse de yaratamaz mucize.

Ancak yapılabileceği en düzgün, en çabuk ve en adaletli biçimde gerçekleştirebilir, o kadar.

Daha fazlasını ne ondan beklemeye hakkımız vardır, ne de başkasından. Her durumda en iyi pusula olan gerçekçiliğe bugün her zamankinden daha muhtacız.

Olabilecek ile uğraşalım, yeter. Tutulabilen bir söz yüz palavradan ve bin hayâlden iyidir.

AKBABA

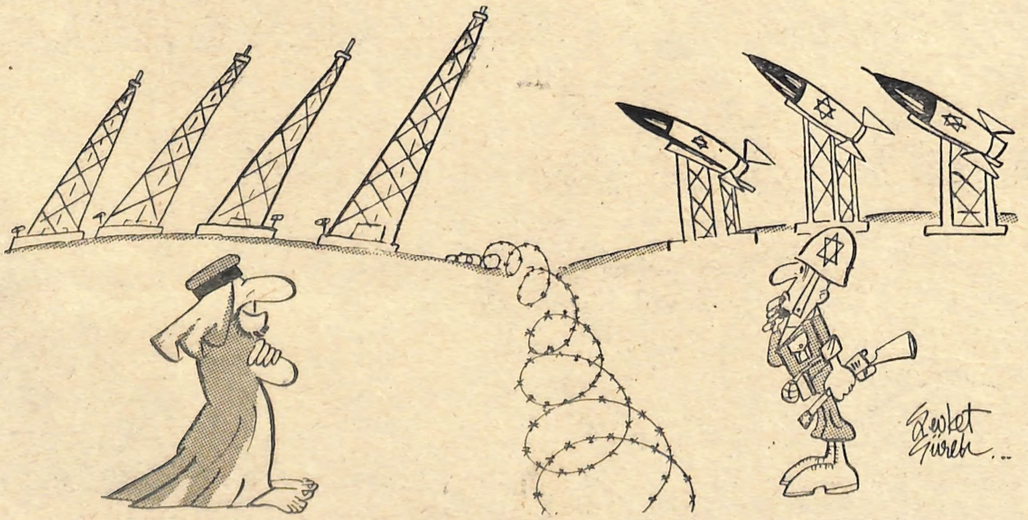

— Araplar petrolü silâh olarak kullanıyor. —

AKBABA
TOTO'da
5000
Liraya kadar kazananlar
Gelecek sayımızda

Kayıp ARANIYOR!

BURHAN ESEN

BELEDİYE başkanı kıyametler koparıyordu:

— Ekmeğin fiyatına bir kuruş zam koyamam. Yıllardanberi halk burada altıyüz gramını 75 kuruştan almaya alışkın. Santim zam yaparsak kıyametler kopar. Önce sessiz yürüyüşe, sonra direnişe geçerler. Üstelik Belediye seçimlerinin eli kulağında. Bugün yarın yine sandıklar kurulacak. Yaptığımız marifetler seçmenler tarafından mizana vurulacak. Benden önceki başkanın başını işte şu ekmek konusu yediydi, unuttunuz mu?

Yine böyle fırıncılar dilekçe üstüne dilekçe vermişler, araya hatırlı kişiler sokmuşlar, sadece beş kuruşçuk zam ricasında bulunmuşlardı. Allah selâmet versin bizim Baki efendi iyi, hoş adamdı amma, biraz yumuşak başlıydı. Millet işinde merhamet olur mu efendim? Kimsenin çatık kaşına, gözünün yaşına bakmayacaksın. Belediye başkanı seçilen kimse atlatma bir, oyalama iki. Bu iki görevi başarı ile yürütebiliyor mu? Değil seçim yapmak, top atılsa bile yıkılmaz.

Belediyemizin sayın üyeleri... Çok rica ederim. Benden mezarlığın park yapılmasını isteyin, derhal emirlerinizi yerine getireyim. Caddenin ortasına gecekondu inşa ettireceğiz deyin, görmemezlikten geleyim. Cami avlusunu futbol sahası yapsanız biraz mırın kırın eden bulunur ama, çok geçmeden unutulur. Ekmeğe beş kuruş bindirme yapan başkanın ilk seçimde defteri dürülür.

Baki efendiyi ne çabuk unuttunuz?

Caddeler, sokaklar açtı. Yürürken ilçe halkına temennahlar, öpücükler saçtı. Bütün şikâyetleri dinledi, karaborsayı önledi. Ekmeğe vermekle beş kuruş zam, hatâ işledi muazzam.

Belediye üyelerinin bütün çabaları boşuna gidiyordu her seferinde. Unlara zam geldiği halde, başkan ekmek tarifesine dokunmak istemiyor, fazla ısrar edilirse, gramajın düşürülmesini güçlükle kabul ediyordu. Ekmekler küçüle küçüle küçük bir sandviç haline gelmişti.

Son gram ayarlamasından sonra ekmekler âdeta gözlük takmadan görünmez durumdaydı. Ömer bey o gün mini-somunlardan birini alarak eve götürmüş, masanın üzerine bırakmıştı.

Akşam üzeri anne, kızına sesleniyordu:

— Kızım, Ferdal!...

— Efendim anne. Ne var?

— Masanın üzerindeki ekmeği dolaba mı kaldırdın?

— Hayır anne, haberim yok. Ekmek falan da görmedim zaten masanın üzerinde.

— Allah, Allah... Nereye gitti ayol, az önce buradaydı. Bulaşıklar bitsin öyle kaldırayım dediydim. Atalarımız durduk yerde, şimdinin işini sonraya bırakma dememişler. A... a... a... kız vallahi yok. Nereye gider bu ayol!...

— Nereden bileyim ben anne, görmedim dedim ya.

— Mutlaka bu evde ya cin, ya şeytan var. Belki ikisi de mevcut. Her gün bişey kayboluyor. Kaç kere babana söyledim. Efendi, dedim, biraz okunmuş saman al da odaları bir tütsü edelim, dinlemedi. Vallahi yarın cinler beni alıp gidecek, ne kadar arama tarama yapsanız bulamıyacaksınız. Kız gelsene buraya azıcık...

— Bulamadın mı hâlâ?

— Sanki yer yarıldı da içine girdi. Az önce şuracıkta masanın ucunda duruyordu. Gözlüğü takıp etrafı aradım ama, bulamadım. Senin gözlerin daha keskindir. Dikizle bakalım etrafı, nereye sokulmuş şu mübarek. Ben sahanlığa bakayım, belki biri gelmiş oraya koymuştur. Şeytan aldı götürdü, satamadan getirdi. Sen de yüksek sesle böyle söyle. O zaman kayıp daha çabuk bulunuyor.

Aramayı anne-kız birlikte yürütmeye başlamışlardı.

— Yok anneciğim, her tarafa baktım.

— Masanın altına eğil de öyle bak. Belki yere düşmüştür.

— Bir şey görünmüyor masanın altında.

— En dip tarafta karartı var...

— Ekmek değil, boş sigara paketi o.

— Kız sakın kedi falan kapmasın ekmeği?...

— Taş gibi kupkuru şeyler. Köpek desen belki, kemik parçasına benzetip yemiştir diyelim. Ama biliyorsun babam eve köpek sokmuyor. Benim minik joli yüzünden ne kavgalar çıkarmıştı. Hayvancağız öldü de çenesinden kurtulabildik.

— Benim gözlerim son günlerde büsbütün az görmeye başladı. Doktor gözlük tak diyor ama, yaşımdan fazla gösteririm diye idare edip gidiyoruz. Seninkiler röntgen gibidir, baktığın yerin içini bile görürsün. Şuraya iyice bak...

— O gördüğün mürekkep lekesi. O kadar paspas ettim çıkmıyor.

— Masanın ön ayağının yanıbaşında karartı var. Nah şurada.

— Bu mu? Ekmek değil, bizim Füsun'un kırılan cetvel tahtasının parçası.

— Sen yere düşen dikiş iğnelerini bile hemencecik bulurdun. Nazar mı değdi, nedir?...

— İğneleri bulması daha kolay. Düştükleri yerde parlıyorlar.

— Bak... bak... Şurada galiba...

— O Cüneyt'in bozuk mantar tabancası.

— Karşıdan ekmeğe benzettim de... Az ötedeki ne acaba? Aradığımız olmasın?

— Yan taraftaki mi? Kırık tarak parçası, anne.

— Elektrikleri açalım. Mutfağın içi loş biraz. Hava bulutlu olunca büsbütün gözgözü görmüyor. Hah şöyle. Aydınlandı biraz. Belki buluruz artık kayıbımızı... Haydi yeniden birer destur çekelim de arama taramamıza devam edelim. Buluruz inşallah...

— Anneciğim lâmba yakmak değil ya, projektör tutsan nafile. Belediyeler fiyatlara yapılan zam belli olmasın diye boyuna ekmeklerin gramajlarını düşürüyorlar. Bu zamanda yetmişbeş kuruşun değeri kaldı mı? Bir gazete bile alınamıyor. Yetmişbeşlik ekmeğin âkıbeti böyle olur, yere düşürünce arar tarar bulamazsın işte.

— Geçen gün, siz sinemada üç film birden seyrettiğiniz gün ekmeği alırken fırıncıya:

— Ayol, diyecek oldum, eskiden sandviçler daha büyüktü. Belediye ekmeği küçültmesini biliyor da, ötesini neden düşünmüyor? Bâri midelerimizi de ameliyatla ekmeğe uygun hale getirsin, ufalttırsın...

— Ah, teyzeciğim, lâf anlatamıyoruz reis beye. Nuh dedi mi peygamber lâkırdısı etmiyor gayri. Seçim yakın ya, gûya ekmeğin küçülmesi milleti kızdırmazmış. Yetmişbeşin üzerine beş on kuruş koyarsak, çuvallarmış seçimde. Oy yerine seçimde, boyunun ölçüsünü alırmış. N'apalım teyze biz de geçer parayı harcıyoruz. Vuruyoruz satırı gramların üzerine... dedi. Böyle giderse günün birinde ekmekleri cımbızla tutmak zorunda kalacağız. Küçük maşalar kullanacağız. Neyse biz aramaya devam edelim. Bütan gaz tüpünün arkasına baktın mı?...

— Orada ne arar anne? Kuş değil ki kanatlanıp uçarak buraya konsun!

— Belli olmaz. Belki yuvarlanıp gitmiştir.

— Babama seslen de, yukarıdaki odadan dürbünü indirsin.

— Dürbünü mü? Hani şu uzakları yakınlaştıran âlet değil mi?

— Evet!

— Hay yaşayasın kız. Deminden beri niçin aklımıza gelmedi. Huuu... Ömer efendi... Nerelerdesin ayol?... Yoksa yine okuduğun kitabın üzerine kapanıp da horul horul uyuyor musun?

— Burdayım. Ne istiyorsun?

— Azıcık düldül mü ne karın ağrısı ise onu aşağıya indir.

Ömer efendi mutfağa gelmişti:

— Dürbünü ne yapacaksın hanım? Yoksa İsrail — Arap ordularını mutfaktan sen mi idare edeceksin?

— Hayır ayol, masanın üzerinde ekmek vardı az önce. Kayıplara karıştı. İki kişi ara tara yok. Sanki yer yarıldı da içine girdi. Nah şuradaydı...

— Tuuu Allah kahretsin...

— Hayrola Ömer efendi! Ne oldu?...

— Ekmek miydi masadaki? Ben onu tahta parçası sandım da, kaptığım gibi banyonun kapısındaki deliğe çakıverdim. Önümüz kış. Oradan rüzgâr giriyordu. Çok da sertti ha... Çiviyi zor işlettim. Onu kapıya çakayım derken az kalsın keseri elime vuracaktım!...

Burhan ESEN

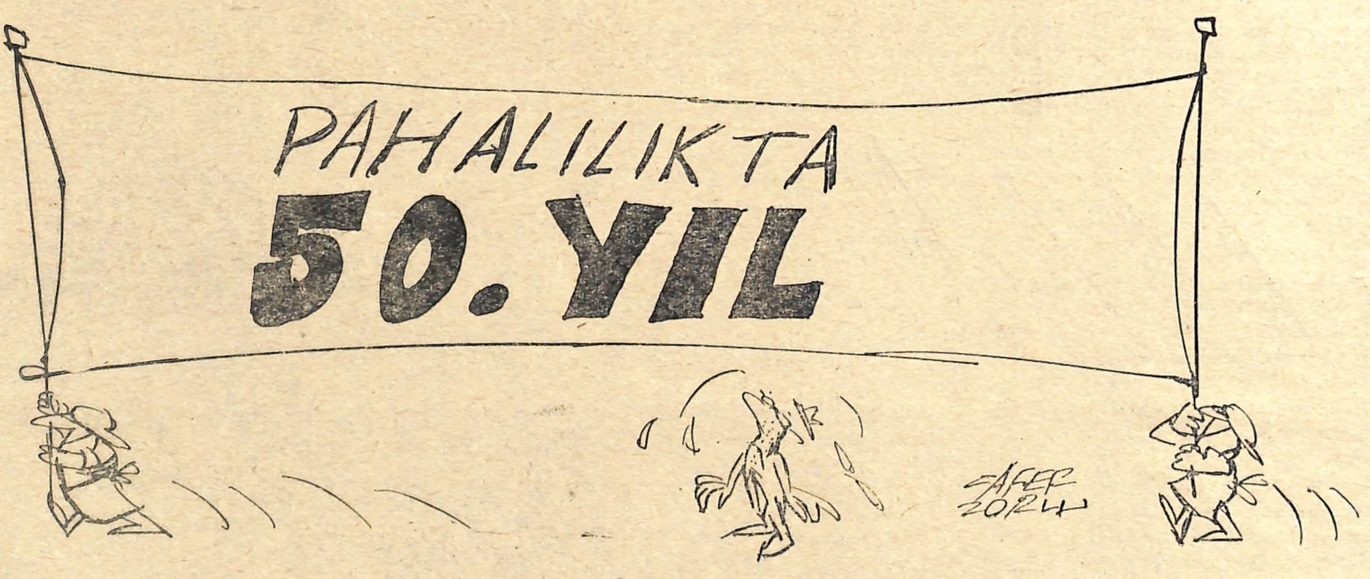

Vatandaş — Yıldık... Yıldık!...

Günümüzün Güdük KAHRAMANLARI

CEBİ AKREPLİ ASIM

YAZDIĞIM mektuba karşılık olarak kısa hayat hikâyesini yollamış Asım. İliştirdiği notta gerçek ismini açıklamamamı istiyor. Bir de:

«Doğrusu gücendim sana,» diyor. «İnsan hiç değilse pullu bir zarf gönderir.»

Kendi ağzından sunuyorum Cebi Akrepli Asım'ın öyküsünü.

.....

Para kazanmasını bilmem bir, harcamasını sevmem iki, başkasının sırtından geçinmeye bayılırım üç... Ben hep böyle değildim. Doğduğumda melek gibi bir bebekmişim.

Bebeklerin yumrukları kapalı olur ya genellikle, benimkiler açıkmış. Hani «Neyim varsa sizindir,» der gibi. Çevrem bozdu beni. Bizim sülâle dişili erkekli, büyüklü küçüklü bencillerden oluşmuştur. Herkes kendine yontmaya bakar. Daha altı yedi yaşlarındayken gördüm ki, eğer aklımı başıma devşirmezsem arada harcanıp gideceğim. Böyle başladı benim maceram. Bir korunma içgüdüsü anlayacağınız. Sonra sonra alışkanlık halini aldı, yerleşti kaldı.

Arkadaşlarla bir yere gideriz, yer içeriz. Sıra hesaba gelir. Herkes numaradan atar elini cebine. Ben atmam. Bir gün biri:

«Yahu Asım,» dedi. «Biz hiç olmazsa ödemek ister gibi görünüyoruz. Sen onu bile yapmıyorsun. Hesabı gerçekten ödemeni isteyen yok. Hiç değilse sen de herkesle birlikte elini cebine at da ayıp olmasın. Cebinde akrep falan mı var?»

İşte, şaka yollu söylenen bu söz yakama yapıştı kaldı. Atsan atılmaz, satsan satılmaz. Cebi Akrepli Asım aşağı, Cebi Akrepli Asım yukarı... Bir yandan hoşuma da gitmiyor değildi. İyice benimsedim takma adımı. Üstelik her gittiğim yerde cebimde akrep olduğunu söylemeye başladım. Bedavacılığımı şirinleştirmeye yarıyordu bu. Arada bir değişiklik olsun diye:

«Hesap benden,» diyordum bonkörce. Herkes neye uğradığını şaşırıyordu. Dünyanın sonu geldi sanıyorlardı. Elimi cebime atmamla da yaygarayı basmam bir oluyordu:

«Aah, ah! Akrebi unuttum. Neden hiçbiriniz hatırlatmadınız?»

Kolay iş değildir bedava yaşamak. Çalışmaktan bile zordur. İşlek kafa ister, iyi hafıza ister, zaman zaman tabanları yağlamayı, ya da sopa yemeyi gerektirir.

Hiç unutmam, askerdeyken Memedali diye bir arkadaş vardı. İyi bir oğlandı. Sigara isterim, verir. Ziyaretçisi geldiğinde falan meyvelerini, sucuklarını benimle paylaşır. Hasta numarası yaparım, nöbetimi tutar.

«Sen neden hiç sigara almıyorsun?» diye sordu bir gün.

«Param yok,» dedim.

«Asker sigarası iç öyleyse.»

«Sağlığıma dokunuyor. Müzmin bronşit var bende üzerine âfiyet.»

Aklı yattı mı, yatmadı mı bilmem. Alışkanlıkla bana da bir sigara uzattı kendisi yakarken. Birkaç soluk çektim, kalanını yere atıp topuğumla ezdim. O anda da burnumun üstünde bir yumruk patladı, neye uğradığımı şaşırdım. Memedali bir yandan vuruyor, bir yandan da bağırıyordu:

«Ulan ben senin gibisini görmedim be! Ben elmayı koçanı ile birlikte yiyeceğim neredeyse, sen iki yanını dişleyip atarsın. Ben sigarayı ya dibine kadar içerim, ya da kalanını sonra içmek için saklarım. Sense sosyete karıları gibi iki soluk çeker atarsın. Gören de ben senin sırtından geçiniyorum sanacak.»

Söylenecek bir şey yoktu. Hepsini haketmiştim. Sesimi çıkartmadan yedim dayağı. Akşama doğru Memedali geldi. Kucağıma üç dört paket sigara attı:

«Sigarayı bırakıyorum,» dedi. «Ayrıca ziyaretçilerime söyleyeceğim, meyve falan getirmesinler bundan

sonra. Kendine yolunacak başka bir kaz bul.»

Bizim meslekte —meslektir ya, ne sandınız?— zorbalık sökmez. En başta, masum bir bakış gereklidir. Saflığınıza ne kadar çok kimseyi inandırabilirseniz o kadar iyi. Gözleri fıldır fıldır dönen açıkgöz görünüşlü kişiler beleşçilik yapamazlar. Herkes böylelerine karşı ayağını denk tutar, kazık yememek için. Aslındaysa dünya, koyun görünüşlü tilkilerin dünyasıdır.

Hadi, size küçük sırlarımdan bir kaçını açıklayayım. Önce, dert dinlemesini çok iyi bilirim ben. Dert sahibinden daha üzgün görünebilirim gerekirse. «Ulan şu feleğin işine bak!» deyip masaya indiririm yumruğu aşka gelince.

Sonra kimseye kendi dertlerimden söz etmem. Bir de en önemlisi, gülmesini bilirim. En bayağı, en budalaca şakaya bile kasıklarımı çatlatacak gibi kahkahalar atarım. Bu yüzden de, mizah duygusundan tırnak kadar nasibi olmayan biri bile, benim yanımda konuşunca kendini İsmail Dümbüllü kadar nüktedan sanır kolayca. Bütün bu saydıklarım aranan bir insan yapar beni. Kimse benden kaçmaya çalışmaz. Geçinir giderim.

İhtiras sahibi değilim. Benim yolumu tutmuş bazıları İstanbul'dan Ankara'ya uçakla —hem de birinci mevki— bedava gitmeyi becererler. Banaysa Aksaray'dan Sirkeci'ye belediye otobüsüyle biletsiz gitmek yeter.

Yaptıklarım, yine söylüyorum, paraya değer verdiğimden değil. Siz şimdi bana bir milyon teklif etseniz, «Gel, bundan sonra adam gibi yaşa,» deseniz kılım bile kıpırdamaz. Ama bir akşam yemeği ısmarlamanız için gerekirse sekiz takla atarım.

Ne bileyim, bu da bir hastalık her halde.

.....

Asım anlayışınıza sığmıyor okurlar. Bağışlamak büyüklüğün şanındandır. Üstelik onun böyle olması yalnız kendi suçu değil, çevrelerinde Asım'lar görmek isteyenlerin suçu aynı zamanda.

Ne dersiniz?

Sulhi DÖLEK

Toprak Reformu ilk olarak Urfa'da uygulanacak. — Gazeteler —

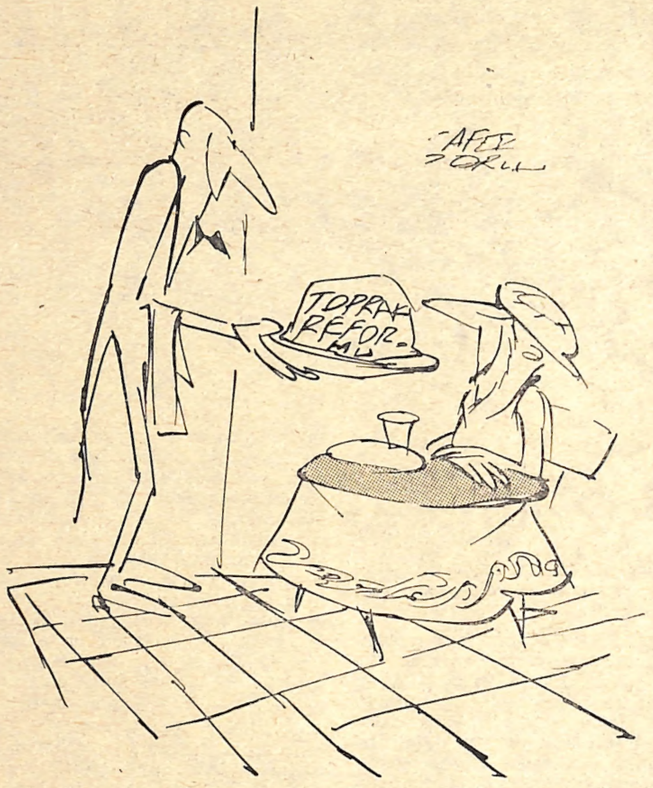

URFA KEBABI!

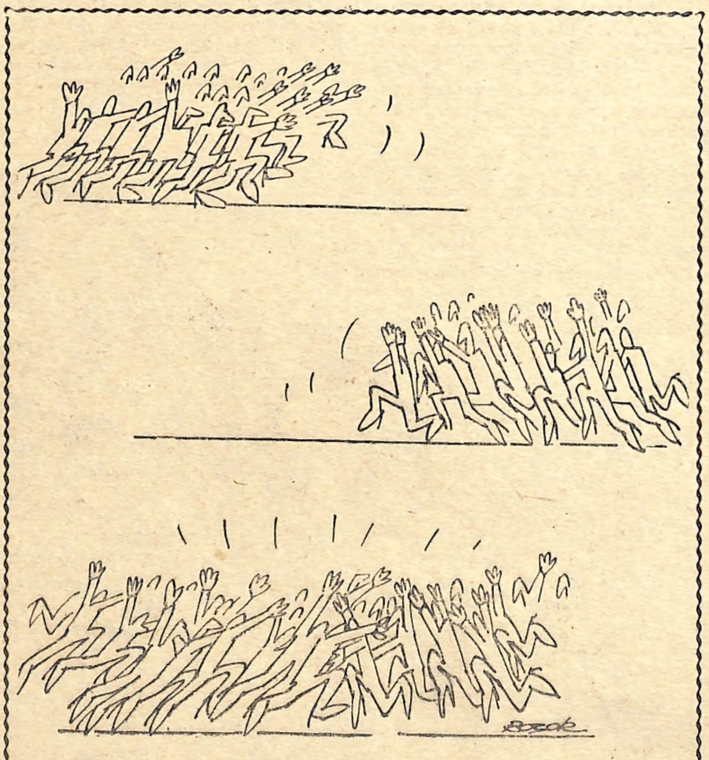

— İki yaka birleşti! —

mizah'la DÜNYA TURU

GİZLİ SİLÂH

BUZZATİ'den: Tufan OREL

HEPİMİZİN, patlak vermesinden son derece korktuğu Üçüncü Dünya Savaşı aynen askerî teknisyenlerin hesapladığı gibi 24 saatten az sürdü. Fakat savaşın cereyan şekli yapılan bütün varsayımları yanıltmıştı. Bir de bu yetmiyormuş gibi savaş her şeyi olduğu gibi aynı bıraktı. Savaş, Antartika kıtasındaki Rusya ile Amerika'nın paylaştığı Wipping bölgesinde patlak verince sebep olarak birçok yan faktörler ortaya sürüldü. Ama gerçekte, iki sıradağ arasında kalan Wipping bölgesi yalnız gizli ajanların bildiği esrarengiz bir hazine saklıyor olmalıydı.

Denebilir ki soğuk harp beklenmedik bir anda dünya ülkelerinin gözleri önünde endişe verici bir duruma girdi. Her iki taraf da tehdit edici ve ne idüğü belirsiz bir sürü konuşmalar yaptılar. Gerçekten de dâhiyane bir propaganda tekniği ile, inanılmaz, akla sığmaz, harika diye adlandırdıkları, düşmanı bir kaç saat içinde tamamiyle ortadan kaldıracak yeni ve gizli birtakım silâhlardan söz ediyorlardı.

Bu korkunç haberlerin yankıları herkesin kafasında yankılanıyorken Moskova'nın ültimatomu yıldırım gibi dört bir yana dağıldı: 48 saate kadar Wipping bölgesindeki Amerikan ileri karakolları tamamiyle kaldırılacaktı. Ültimatom o kadar anî ve kesindi ki artık ümit edilecek hiçbir şey kalmamıştı. Herkesin de beklediği gibi Washington cevap vermedi. Konfederasyonun tüm ülkelerine savaşa hazır olma emri verildi.

Böylece insanların yıllardır unuttukları büyük korku yeniden ortaya çıktı. Bu, hayatta kendiliğinden var olduğunu sandığımız şeylerin bir anda kaybedileceğinden duyulan bir korkuydu. Ayrıca günlük hayatın; sabah erken kalkmaları, ilk sigara, tramvay, ışıklı vitrinler, büroda veya fabrikada vazife, akşam üstü tur atmalar, çocuğun kaprisi, eski bir filmin seyri, yeni ayakkabılar, millî piyango ve cumartesi gecesi gibi önemsiz ve tekdüze şeyleri birdenbire, kaybedileceği anlaşılınca insan mutluluğunun sembolü haline geldiler. Herkes kendisini ve yakınlarını susamışcasına düşünür oldu ve bir kurtuluş çaresi aramaya başladı. Fakat uzun bir süreden beri, yeni bir dünya savaşı her seyi ortadan kaldıracağı için, böyle bir şeyin olamıyacağına dair yemin edip duruyorlardı. İşte bu yüzden hiçbir kimse kendisini korumak için ne sığınak yönetmeliklerini okuyor ne de bir felâket anında alınacak önlemleri benimsiyordu. Bu korkunç tehdit karşısında insanların, kendi alınyazıları ile başbaşa bırakılmış olmasından duyduğu korku çok büyüktü.

Bir raslantı sonucu (tabii ki burada bir raslantıdan söz edebilirsek) bu bekleyişten duyulan sıkıntı kısa sürdü. Rusya'nın verdiği ültimatomun süresi henüz dolmamışken (ki bu sırada birçok kişiler hayatta kalabilmek için bir sürü garip ve ipe sapa gelmez fikirler yürütme çabası içindeydiler) tüm radyo istasyonlarından anons edilen bir haber tüm kalpleri buz kesti. Üçüncü derecedeki Genel Alârm (ki alârmlar içinde en ciddî olanıdır) bütün Amerika Birleşik Devletleri topraklarında ilân edilmişti. Rusya milyonlarca insanı öldürebilecek güçte sayısı belirsiz füzelerini ateşlemiş bulunuyordu. En geç iki saat içinde Konfederasyonun bütün ülkeleri yerle bir olacaktı.

Aslında füzelerin sayısı belirsiz değildi, zira Arktik bölgesindeki gizli istasyonlar binlerce kilometre uzaktaki, yola çıkmış olan füze akınının yoğunluğunu ölçmüş bulunuyordu. Birinci dalga (eğer bu terimi kullanmakta bir sakınca yoksa) 30 binden az «Kıtalararası Füze» taşımıyordu.

Bu sırada Amerika'da da hemen Genel Merkez odasındaki ölüm saçan manivelâ indirilir böylece ülkenin dört bir yanına yayılan elektrik akımı bütün üstlerdeki dehşet saçan binlerce füzeyi büyük bir gürültü ile havaya fırlatır. Füzeler gecenin sonsuz karanlığı içinde, kıç taraflarından endişe ve hüzün verici alevler püskürterek kayboldular. Birkaç bilirkişi için bu, sözle anlatılamaz bir yücelik anıydı. Aslında uzaya fırlayıp gözden kaybolan, insanların kendini beğenmişliğinden başka bir şey değildi. Belki son defa olarak, bu ipini koparmış füzeler hayatın büyük küçük tüm imgelerini; aşkı, rahat evleri, unutulmaz tanışmaları, zenginlik ve şöhret rüyalarını, aile hayatının tatlı yanlarını, ilkbaharı, olgunluğu, müziği ve geçen yılları taşıyordu. Fakat bunları düşünecek vakit kalmamıştı. Bakışlar sinirli sinirli saatlere doğru çevrilmişti. Birazdan: Belki bir saniye sonra, ortada hiçbir şey kalmayacaktı.

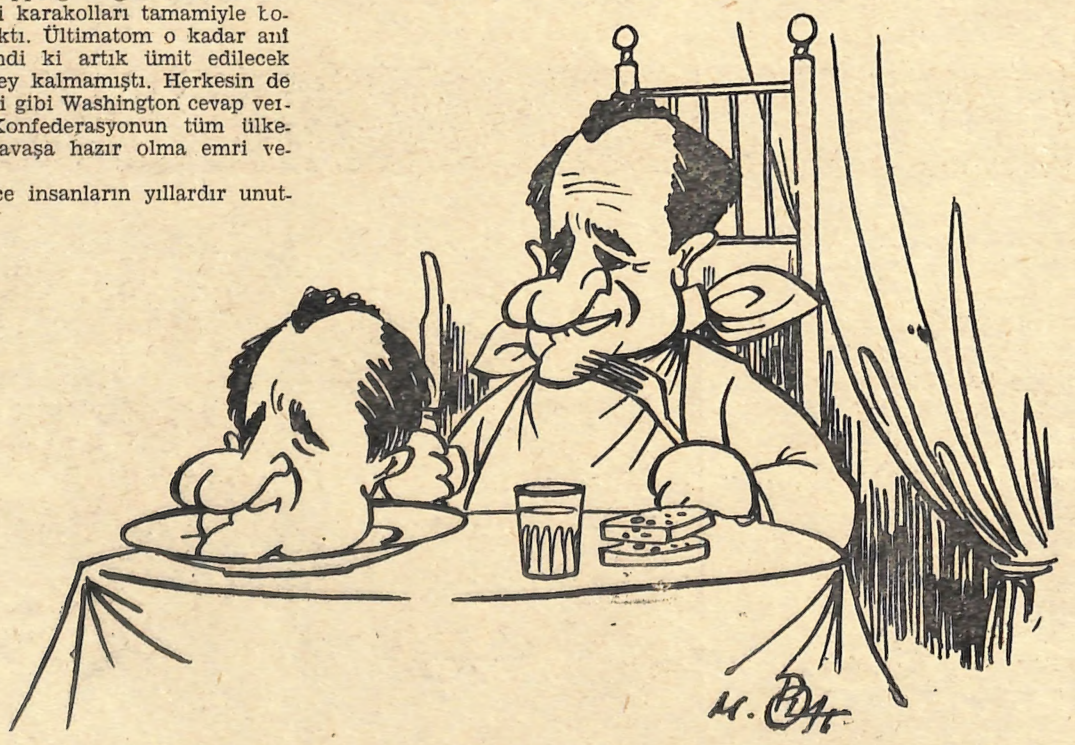

— Watergate skandalı ile ilgili tutumu Nixon'un çöküşünü hızlandırdı. —

İtalya'dan bir mizahçı:

DİNO BUZZATİ

Ünlü İtalyan yazarı Dino Buzzati 1906'da Belluno'da doğdu. Günümüzün eleştiricileri kendisinin Hayâlcilik (Fantastique) Mizah ve Absurd (Garipçilik) türlerinde evrensel değerde eserler bıraktığını bol bol yazdılar. Albert Camus «İlginç Bir Olay» adlı oyununu Fransızcaya uyguladı. Böylece Buzzati tüm Avrupa ülkelerinde tanınmaya başladı. «Tatarlar Çölü» adlı romanı yüzyılımızın klâsikleri arasına girdi.

Buzzati gençken hukuk öğrenimi yapmış ve birçok «Dergi Şiirleri» yazmıştı, fakat biz onun en çok mizahta başarılı olduğunu söyleyeceğiz.

Aşağıda sunduğumuz hikâyede mizah yazılarında sık sık rastlanan kısa, sinirli ve çift anlamlı cümleler bulamıyacağız. Bunun yerine gülümsetecek, güldürecek veya düşündürecek olan şey temayı işleyen paradoks olacak.

Dünyadan, sonu gelmeyen feryat sesleri yükselmeye başladı. Gökte, çok yükseklerde bir patlamanın ışıltısı belirdi. Derken bir ikincisi, derken yüz, derken binlercesi ardarda patladılar. Her patlayışta gökyüzü bembeyaz oluyor yere düşen küller yerle gök arasına kurulmuş bir örümcek ağına benziyordu. Gümüşten bir kubbeyi andıran duman bir an öyle yoğunlaştı ki, bütün yıldızların önünü kapayan donuk bir taca dönüştü.

Herkes bir müddet yerinden kıpırdamadı çünkü ortada ne bir nükleer patlamanın belirtileri vardı ne de radyasyonla birlikte her şey yerle bir olmuştu.

Daha sonra, yerlerine çakılıp kalmış olan bu insanlar havadaki beyaz sisin yavaş yavaş yere dağılışını seyrettiler. Bunun ne demeye geldiğini hiç kimse anlayamamıştı. Fakat bu sis bulutunun yere değmesiyle birlikte çok büyük bir felâketin doğacağına dair korkunç tahminlerde bulunuyorlardı.

Nihayet bu beyaz duman her yeri kapladı. Evlerin, sığınakların içine kısa bir sürede dağılıverdi. Korkudan tir tir titreyen halk eline ne geçerse onunla kendisini örtmeye çalışıyor; bu, her tarafa kolaylıkla yayılabilen beyaz gazı teneffüs etmemek için çırpınıyordu. Bazıları öksürmeye, bazıları ise diz çöküp yalvarmaya başladı. Artık ölüm burunlarının ucuna kadar gelmişti.

Fakat birazdan öksürmeler kesildi. Herkes sessizce birbirine bakıp hiçbir şeye yakalanmamış olmalarına inanmaz gibi bir hal takındı. Gerçekten de hiçbir şey olmamıştı. Ne boğulma ne yanma ne de vücutlarının herhangi bir yerinde bir ağrı hissettiler.

Acaba Rus bilginleri hesaplarında yanılmış mıydı? Acaba füzelerin içine sıkıştırılmış olan gaz, yolculuğu sırasında kuvvetini mi kaybetmişti?

Beyaz duman aynı zamanda Beyaz Sarayın sağlam duvarlarından içeri kadar girdi. Herkesin yüzündeki maske, gazın suratları okşamasına engel olamıyordu.

Birdenbire Birleşik Devletlerin Başkanı erkekçe bir hareketle yüzündeki maskeyi söküp çıkardı, yardımcısının omuzuna vurarak onun da aynı şeyi yapmasını istedi. Devlet Bakanı istemeye istemeye Başkanın emrini yerine getirdi. Orada bulunan herkes de sırasıyla onların yaptığını yaptılar.

Bu donuk gaz şimdi artık binanın her tarafına yayılmıştı. Fakat henüz hiç kimse ölmemişti.

— Well, diye söze başladı Amerika Birleşik Devletlerinin Başkanı,

anlamadığım bir şey varsa o da her şeyi açıkça görebilmemiz için niye bu kadar bekledik!

— Doğru vallahi, sanki bugüne kadar aklımız nerede idi? diye ekledi Devlet Bakanı.

Başkan: «Proleterya Diktatörlüğü!» diye, kesin bir karar almış gibi haykırdı, «Bundan başka bir çare yok. Bu, hem de o kadar açık seçik ki!»

Devlet Bakanı hızlıca alnına vurdu ve:

— Ne kadar aptal şeylermişiz!

Başkan: «Fakat dışardaki gürültüler de ne demek oluyor?» diye sordu.

— Halk efendim, diye cevap verdi sekreterlerden bir tanesi, en azından 100 bin kişi toplanmış, Sosyalist Devrim isteriz diye haykırıyor.

Başkan: «Sevgili halkım benim! Allah onları korusun. Hay Allah, alışkanlıkla Allah deyiverdim. Ne fena alışmışız. Ha, aklıma gelmişken sorayım: Ateş kes için Moskova'ya haber yolladınız mı?»

— Tabiî efendim tabiî, hiç endişeniz olmasın, diye Başkanı temin ettiler.

Pekiiii, ya bu sırada Rusya'da neler oluyordu? Üç saat arayla hemen hemen aynı şey! Onlar da Amerikalılar gibi endişe, sıkıntı ve karamsarlık içinde bulunuyorlardı. Ölümü bekleyen bu insanlar da nihayet etten ve kemikten yapılmışlardı. Buranın göğünde de Amerika'dakine benzer bir patlama oldu, beyaz bir duman ağır bir sis bulutu gibi etrafa dağıldı, herkes hâlâ yaşamakta olduğuna bir türlü inanmıyordu.

Kremlin'deki sığınakta Sosyalist Partisinin mutlak şefi, içine bol miktarda gaz dolmuş bulunan maskesini çıkardı. Yanında bulunan müşavirinin omuzuna dostça vurdu:

— Da... Da... dedi, artık vakit geldi. Fakat anlamadığım bir şey var: Bugüne kadar nasıl oluyor da bu Komünizm denilen aptallığa dayanabilmişiz hayret ediyorum. Ha, aklıma gelmişken sorayım... Sosyalist Partisinin Şefi, yüzünden hâlâ maskesini çıkarmamış bulunan Dışişleri Bakanına doğru döndü: Herhalde şu sempatik Amerikalılara ateş kes istediğimizi bildirdiniz değil mi?

— Tabiî yoldaş, tabiî! dedi Dışişleri Bakanı yüzünden maskesini çıkararak.

— Yoldaş mı? O ne biçim söz öyle? Bundan sonra bana beyefendi diyeceksiniz anlaşıldı mı?

İşte böylece Gizli Silâh her iki taraf için de tam bir fiyasko ile sona erdi. Her iki tarafın bilginleri birbirlerinden haberi olmaksızın, bir saat içinde hiçbir kimseyi öldürmeden savaşı kazanacak olan, içine İdeoloji yüklenmiş bulunan «İkna Bombası» nı icadetmişlerdi. Ortada ne atom, ne nükleer ne de kan dökülmesi vardı: Bilginler yalnızca herkesin beynine kolaylıkla girip anında etkisini gösteren, inanılmaz bir gaz icadetmişlerdi. Sovyetlerin gazı Amerikalılara Marksizm'i, Amerikalıların gazı ise Sovyetlere Demokrasiyi aşılamıştı. Ve her şey de o kadar tıkırında gitmişti ki...

Yıldırım hızıyla (gazın ulaşamadığı birkaç adacık hariç) Amerika Birleşik Devletlerinin tamamı Komünizm'i, Sovyetler Birliğinin tamamı ise Liberalist Kapitalizm'i kabul ettiler.

Tabiî ki her iki ülke de, ateş kes ilân edilince aşırı bir sevinç gösterisinde bulundu. Her iki taraf savaşı kendisinin kazandığını sanıyordu. Fakat gün gelip de her iki ülke birbirine elçilerini yollayınca işler değişti: Elçiler karşılarında yeni bir rejime bürünmüş ülkeler görünce hayretten donup kaldılar.

Böylece rol değiştirmiş olan bu ülkelerde yeniden bir Soğuk Harp başgösterdi.

Çeviren:
Tufan OREL

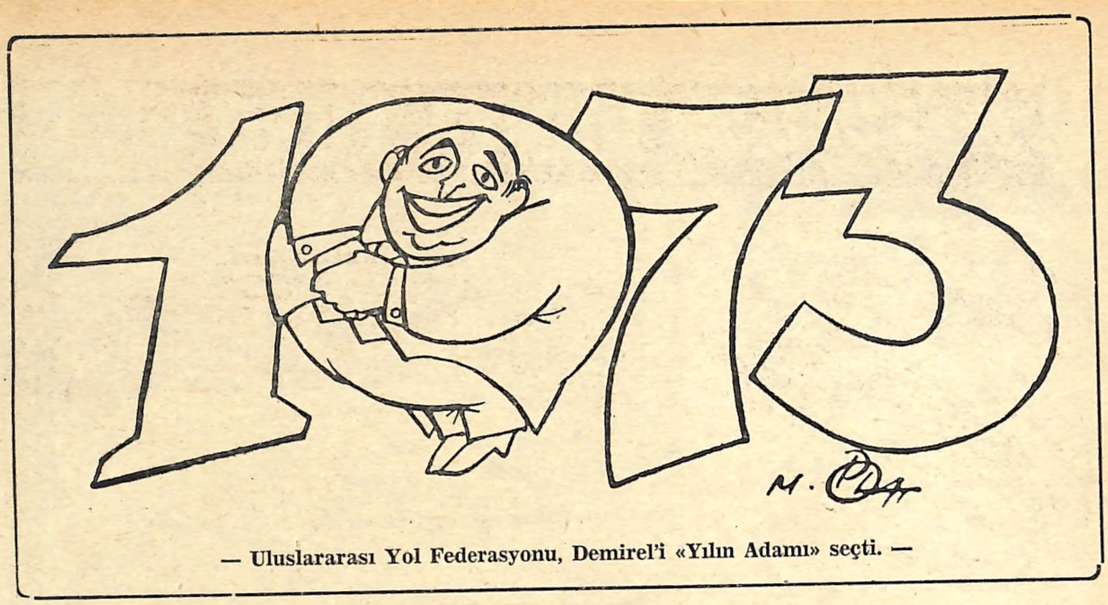

— Uluslararası Yol Federasyonu, Demirel'i «Yılın Adamı» seçti. —

Güneş doğunca

Aydınlığa çıktı dünya,
Sırıttı yalan ve riya
Yarıda kaldı çok rüya
Ülkeye güneş doğunca.

Çıkarcılar can derdinde
Son zehirleri dilinde
Kaldı çamur ellerinde
Ülkeye güneş doğunca.

«Millî» onun tekelinde,
«Dikensiz gül» emelinde
Yarattığı şer selinde
Boğuldu güneş doğunca.

Kendinden başkası yoktu,
Biraderi, dostu toktu
Başını sandığa soktu
Ülkeye güneş doğunca.

Bir geniş, rahat adamdı,
Sandık ninnisine kandı
Alnı gerçeğe dayandı
Ülkeye güneş doğunca.

Bakın, karanlık kuşları,
Kim işledi bu suçları?
Yaratıp sivri uçları
Kaçtınız güneş doğunca.

Kim niyetli, kim oruçlu?
Alacaklı oldu borçlu
Gerçeği söyleyen suçlu
Olamaz güneş doğunca.

«Milliyetçi — Milliyetsiz»
Kamplar kurdular habersiz
Suçlamalar tam desteksiz
Kurtulduk güneş doğunca.

Ülke, koltuk pahasına
Döndü futbol sahasına
Kim dokunur yasasına?
Özgürce güneş doğunca.

Birbirimizi suçladık
Çamurda balık avladık
Sevincimizden ağladık
Ülkeye güneş doğunca.

Arkasında üç - dört kişi,
Çenesizlik bütün işi
Tutturamadı dikişi
Ülkeye güneş doğunca.

Kin'e dayalı bir kuvvet,
Kimi eder Sağ'a dâvet?
Tüm sönecek kötü niyet,
Ülkeye güneş doğunca.

Ulusun millî duygusu,
Olmuştu seçim konusu
Kafatasçının borusu
Tez sustu güneş doğunca.

Her kapıda hazır lüpçü,
Yangına çifte körükçü,
Hem yetkili, hem seyirci
Olamaz güneş doğunca.

Geldi özgür demokrasi,
İnsanın insanca sesi,
Kalktı gecenin perdesi
Ülkeye güneş doğunca.

Her kafada vardı bir ses
İftiralar bol bol, enfes
Millet dedi: Yeter be, kes!
Ülkeye güneş doğunca.

Fikret YILMAZ

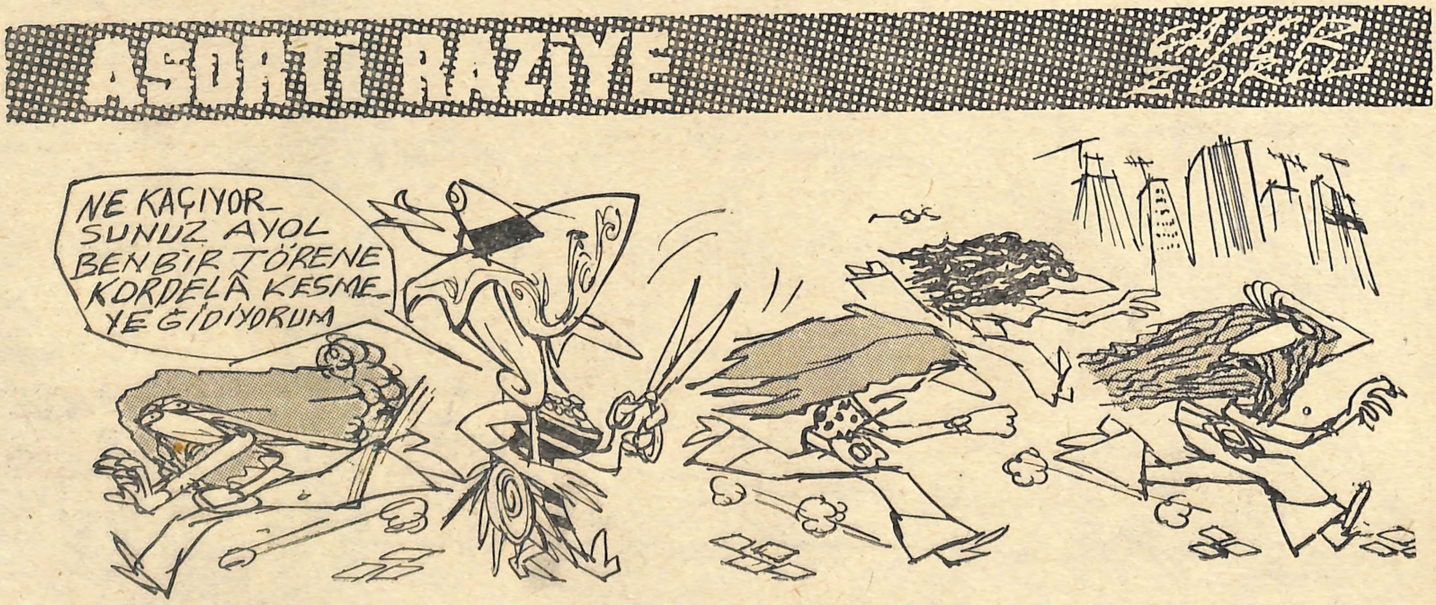

Yorgunlar

ERHAN TIĞLI

NECATİ Usta o gün eve kasaptan bir kilo pirzola, manavdan bir kilo meyve alarak geldi. Yüzünde bir iş başarmanın sevinci okunuyordu. Karısı şaşırarak:

— Ne o, hangi dağda kurt öldü? Bunları almak nereden aklına geldi? diye sordu.

Necati Usta gülerek:

— Kurt falan ölmedi. Hani yaptığımız apartman vardı ya, işte onun işi bitti, paramızı aldık, hesabı kestik. Ondan aldım bunları. Tamamladığımız işin şerefine midemiz bayram etsin dedim. Hadi lâfı bırak da hemen pişir şu pirzolayı, dedi.

— Olur, pişireyim. Madem elin para gördü, çarçur etmeden söyleyeyim öyleyse. Çocuğun ayakkabısı eskidi, dedi kadın.

Necati Usta karısının yanağından bir makas aldı, omuzunu okşadı:

— Yahu, bırak şimdi ayakkabı işini. Midemize bakalım. Param olsa niye kıskanayım ayakkabı parasını. İş yapıyorum, parasını hemen alamıyorum. Yanımdaki parayla ayakkabı almaya kalksam aç kalacağız. Herifler iş yaptırmaya gelince acele ediyorlar ama para vermeye gelince, acelen ne, diyorlar, onun için oluyor öyle, dedi.

— Dur ne yapıyorsun ayol, görecekler. Bir gören olur, lâf eder, dedi karısı, içeri kaçtı, oradan, paranın birazını bir yere ayıralım, diye konuştu.

— Gören olsa ne olacak yahu? Şimdi gençler sokaklarda yapıyorlar bu işi, hem de herkesin içinde. Üstelik aralarında nikâh, nişan bile yok çoğunun. Biz nikâhlı karımızı okşasak suç mu yâni? İstersen bak. kaldan gazoz, meyve suyu gibi bir şeyler alıp geleyim. Ha, ne dersin karıcığım?

— Sus! Sus! Yakışmıyor ağzına o «Karıcığım» sözü. İçecek bir şey istemez. Soğuk su neyimize yetmez... Bakkal alacağının hepsini istemeye kalkar bir de, eli para görmüşken fırsatı kaçırmayalım diye. Hem onlara vereceğimiz parayı başka yere harcarız. Evet, şimdiki gençler öyle dediğin gibi ama biz genç değiliz artık.

— Alayım be ne olacak, kırk yılda bir coşuverdik işte! Hem onların yanında bi de ufaklık alırım. Onlara vereceğimiz parayı nereye harcarız kız, söyle bakayım? İçinden neler geçiyor, şöyle mini gecelik falan mı?...

Karısı içki lâfını duyunca kaşlarını çattı:

— O zıkkımı ağzına almasan olmaz mı? Gecelik benim neyime, üstümde doğru dürüst entari yokken, diye bağırdı.

— Sus kız, bağırma öyle bir şey varmış gibi, dedi Necati Usta, şaka yaptım valla, içkiyi bırakalı çok oldu. Merak etme entari de alırız, iç çamaşırı da alırız. Elime epey para geçti. Mutfakta yemek hazırlamaya koyulan karısına baktı. Yiyeceği pirzolayı düşündü. Dudaklarını yaladı.

Islık çalmayı denedi, kendi kendine bir şarkı mırıldanmaya başladı. Bir sigara yaktı. Ayaklarını uzattı. Müteahhit «Çabuk bitirin ha, yevmiyenizi keserim sonra» diye acele etti, nefes alamadık. Çok yorulduk, biraz yorgunluk gidereyim, dedi.

* * *

Müteahhit, yorgunluğunu gidermek için bir bara gitmişti. Sahnedeki dansözün kıvrak danslarını seyrederken:

— Oh be, dedi arkadaşına, çok yoruldum vallahi! Yaptırdığım apartmanı bitirip iyi bir fiyata satasıya dek göbeğim çatladı. Ama yorgunluğuma da değdi ha! İstediğim fiyata sattım. Şimdi yorgunluk gidermek hakkım değil mi yâni?...

— Hakkın tabii, dedi arkadaşı, hakkın olmaz mı? Kime sattın apartmanı?

Müteahhit güldü:

— Yeşilçam'dan bir kadın artiste, dedi.

— İyi! İyi! Kutlu olsun öyleyse, diye güldü arkadaşı da. Bunlar paranın değerini bilmezler, ne dersen mum olurlar. Zaten nasıl para kazandıkları meydanda. Taş atıp da kolları mı yoruluyor ki!... Anlamazlar ev, apartman fiyatlarından, arsalar bile bilmezler pazarlık etmesini. Epeyce kazık atmışsındır haa!..

— Ne kazığı?... diye parladı müteahhit. O kadar para, emek sarfettik, ter döktük biz bu iş için. Günlerce hattâ aylarca belediyeye taşındık. Ustalarla, işçilerle cebelleştik. Azıcık kâr etmek hakkımız değil mi yâni?...

— Haklısın, dedi arkadaşı, haklısın. Şaka söyledim, alınma hemen. Onlar bir göz süzmeyle, sevişmekle, rol kesmekle milyonların parasını iç etmiyorlar mı bir çırpıda... Kazıklasan bile ne lâzım gelir yâni?...

— Orası öyle ama boşver. Normal kazancım yeter bana. Şaka ettiğini biliyorum zaten. Hadi içelim, şerefe!... diyen müteahhit cebindeki yüzde yüzlük kazancını okşadı, dansöze bakarak, şunu da bir öpüp okşasam cebimdeki paralar gibi, masamıza çağırsam gelir mi acaba? Gelirse kaça patlar bize?... diye düşünmeye başladı.

Kaça patlarsa patlasın dansözü masalarına çağıracaktı işte. Eğlenmeye, yorgunluk gidermeye gelmişti buraya.

— Ne dersin, dansözü masamıza çağıralım mı? diye sordu arkadaşına.

Arkadaşı, dansözün masrafından kurtulmak için olacak, çekimser kaldı:

— Valla bilmem, sen bilirsin, dedi.

Bunun üzerine müteahhit bir garsona işaret etti, dansözü masalarına çağırttı.

Üstünü değiştiren dansöz geldi, masalarına oturdu. Bacak bacak üstüne attı. Demin daha fazlasını gördüğü halde müteahhit hemen gözlerini bacaklara dikti. İçkiler ısmarlandı, şen kahkahalar atıldı. Havadan sudan konuşuldu. Kafalar dumanlandı. Müteahhit kolunu dansözün omuzuna attı, sırtını, kolunu okşadı:

— Bu gece boşsan gel benimle, diye fısıldadı.

Dansöz nazlandı, müteahhidin elinden kolunu kurtarmaya çalıştı:

— Bu gece başkasına sözüm var. Hem başka bir yerde programım var, birazdan oraya gitmem lâzım, diye kırıttı.

Müteahhit ısrar etti:

— Boşver. Bu devirde sözünde durmak enayiliktir zaten. Atlat o söz verdiğin adamı da benimle gel bu gece. Merak etme, pişman etmem seni, diye sırıttı.

Dansöz ayağa kalktı:

— Telefon edeyim de gelemiyeceğimi söyleyeyim öyleyse, diye konuştu. Arka kapıdan sıvıştı...

Müteahhit bekledi bekledi. Kandırıldığını anlayınca bir küfür savurdu:

— Hiç sevmediğim şey aldatmak, yalan söylemektir. Fitil olurum böylelerine. Madem gelemiyeceksin dosdoğru söyle, değil mi ya! Kandırmaya ne lüzum var?... dedi.

— Doğru söylüyorsun arkadaşım. Ama inanılmaz böyle yosmalara, dedi arkadaşı.

Hesabı müteahhit ödedi. Birlikte sallana sallana dışarı çıktılar. O bızla birkaç gece kulübü ve pavyon daha gezdiler. İçtiler, dans ettiler, şarkılar söylediler, güldüler, eğlendiler. Garsoniyerlerine birer kadın atıp keyiflerine baktılar...

Müteahhidin yorgunluk giderme eğlencesini bir başka yorgunluk izledi. Ama tatlı bir yorgunluktu bu. Sabaha kadar kendisini atlatan dansözün hıncını çıkardı müteahhit. Sonunda kadının yanında sızdı kaldı. Öğleye kadar da kalkamadı...

* * *

Sinema yıldızı Ayten Şenkal, yeni aldığı apartmanında foto muhabirlerine çeşitli pozlar verirken bir yandan da sinema muhabirlerine:

— Çok yoruldum ayol. Yeni apartmanımda yorgunluğumu gidermek istiyorum bir süre. Kırk yıl dinlensem yorgunluğum gitmek bilmez ya... diyordu.

Bir muhabir:

— Niye yordunuz kendinizi bu kadar? diye sorunca...

Ayten Şenkal:

— Ne yapayım ayol? Yapılan film tekliflerini reddemedim bir türlü. Bir filmi bitirmeden diğerine başladım. Paraya ihtiyacım olduğundan değil ha. Maksat vatan kurtulsun, yâni film prodüktörleri kırılıp gücenmesin. Şu apartman da epey yordu beni. Müteahhit bazı yerlerini eksik teslim etti. Tamamlatıncaya kadar göbeğim çatladı. Ee, bir de eşyalar için yoruldum. Apartmanımı şanına ve şanıma lâyık bir biçimde döşeyebilmek için dükkân dükkân, mağaza mağaza gezdim, ayaklarıma kara sular indi... diye kırıttı.

Kurt muhabirlerden biri:

— Bakayım göbeğinize, gerçekten çatlamış mı? diye sırıttı.

Film yıldızı:

— A vallahi ömürsünüz ayol... O sözün gelişi, ama isterseniz göstereyim de çocuğum olduğu halde yine bozulmadığını görsünler de düşmanlarım çatır çatır çatlasınlar... diye elini göbeğine götürdü.

Foto muhabirleri makinalarını göbeğe ayarladılar. Sinema muhabirleri bu resimlerin altına uygun başlıklar düşündüler. Birisi:

— Göbeğiniz çok güzel. Göbek atmayı pardon dansöz olmayı düşünüyor musunuz? diye bir soru patlattı.

— A tabii, neden olmasın, yeter ki uygun bir teklif yapılsın... dedi yıldız.

Bir muhabir: «Öyleyse ben buldum güzel bir başlık!» diye bağırdı. Bulduğu şeyi arkadaşlarına fısıldadı. Gülüştüler.

«Sürüverin cezveleri kaynasın kaynasın!...
Ayten Şenkal'ın göbeği oynasın oynasın!»

başlığının bu göbekli fotoğrafa en iyi başlık olacağı görüşünde birleştiler. Ayten Şenkal bu gülüşmelerden huylanarak yanlarına sokuldu:

— Sizi gidi hınzırlar sizi, gene ne dolaplar çeviriyorsunuz bakayım?... Durun bir de ayaklarıma kara sular inip inmediğini göstereyim size! diye kıkırdadı.

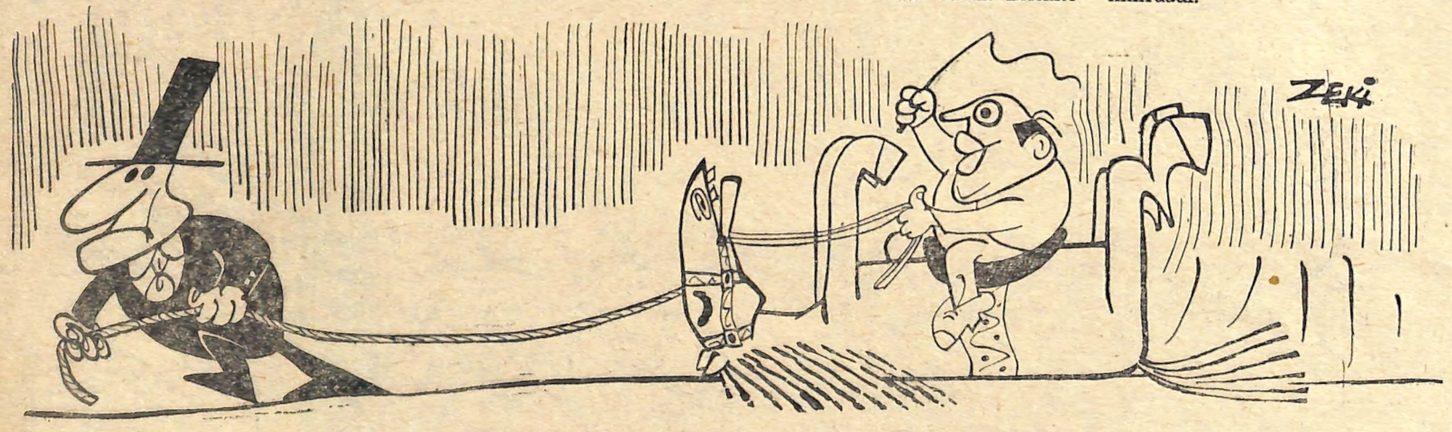

— Demirel, «Yolumuzda azimle yürüyeceğiz» dedi. —

Yeni moda selâmlaşma!

— Tamam, okey, haydi bekliyoruz!... diye bağırdı muhabirler.

Yıldız ayaklarını gösterirken eteği iyice açıldı, kilotu göründü. Foto muhabirleri bu fırsatı kaçırmadılar, makinelerini ayarlayarak gülümsediler.

Ayten Şenkal apartmanının bütün odalarında ve her odada değişik bir kıyafetle resim çektirdi. Kimi zaman tuvalet, kimi zaman mayo, gecelik giyerek, kâh iyice örtünerek, kâh Havva kılığına bürünerek pozlar verdi. Banyoya girip yıkanıyormuş gibi poz vermeyi de ihmal etmedi. Bir tuavlette resim çektirmediği kaldı. Belki sansür izin verse onu da yapacaktı!...

İşleri biten muhabirler şık ve yepyeni koltuklara kuruldular, Ayten hanımın sunduğu içkileri, şeker ve çikolataları yiyip içtiler. Kendisini öveceklerini, yorgunluk anısını en iyi bir biçimde gazete ve dergilerinde ölümsüzleştireceklerini söylediler, bu konuda şeref sözü verdiler.

Muhabirler gitmiş ve yorgunluk röportajı sona ermişti. Üst üste çekilen resimler, yağmur gibi yağdırılan sorular yıldızı daha bir yormuştu. Ama bu yorgunluğuna değdi röportaj. Gazete ve dergilerde «Cici sinema yıldızı Ayten Şenkal, yeni aldığı apartmanında yorgunluk gideriyor», «Ayten Şenkal film çevirmekten çok yorulmuştu. İşte yukardaki resimde kendisini banyosunda yorgunluğunu gidermeye çalışırken görüyorsunuz», «Ayten Şenkal dansözlük yapacak. Ben değme dansözlere taş çıkartırım. Benden iyi göbek atan bulunmaz, diyor», «Yıldızımız beyaz perdede yaptığım rollerle bir apartman aldım. Şimdi de göbek atarak bir araba almaya karar verdim, diyor», «İşte meydan işte göbek, vücudumu bozmadı bebek»... diye bol fotoğraflı röportajları çıktı. Bu sayede yıldızımızın ünü daha da arttı.

Film teklifleri, film başına aldığı ücret çoğaldı. Şansı açıldı. Dansözlük teklifleri yağmaya başladı. Gazino patronları astronomik ücretler teklif ediyorlardı. Ayten Şenkal sonunda dayanamadı, dans dersleri aldı, sahneye çıktı. Bir koltukta iki karpuz taşımaya, yeni bir apartman parası biriktirmeye başladı.

Erhan TIĞLI

77 bin lise mezunu bu yıl üniversiteye giremiyecek. — Gazeteler —

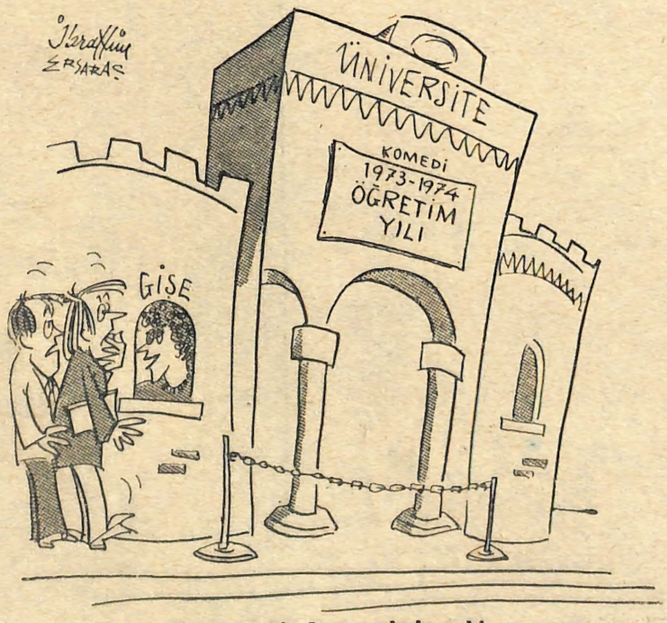

— Maalesef hiç boş yerimiz yok!..

YELPAZE

REFİK ERDURAN

NABZA GÖRE...

İNSANLAR iyi yaratıklar mıdır, kötü yaratıklar mı? Dinin, metafiziğin, bütün ahlâk sistemlerinin temelinde bu soru yatar. Daha doğrusu yatmaz da, midede sindirilememiş bir lokma gibi oturur kaskatı.

Soruya klâsik felsefe klâsik bir cevap verir:

— İnsan ne melektir, ne de canavar.

Bu cevabı hiç beğenmem. Hattâ cevap saymam.

Nereli olduğunu sorduğunuz biri size cevap diye «Ne İzmir'liyim, ne de Van'lı» dese, hoşnut kalır mısınız? İzmir ile Van arasındaki yüzlerce kent ve kasabanın hangisinde doğmuş olduğunu sormakta direnmez misiniz?

Anladık; insanlar melek de değil, canavar da. Ama o iki ucun arasında nerede? Tam ortada mı? Meleğe mi daha yakın? Canavara mı?

Konuya son yıllarda bilim adamları var güçleriyle eğildiler. Şimdilik görüşleri çelişik. Bir bölümü insanların atalarının uysal maymunlar olduğunu, ömürlerini ağaç dallarında yemiş atıştırarak geçiren o barışsever yaratıklardan bize halim selim bir «temel karakter» kalmış bulunduğunu, dünyaya melek gibi gelen bebeklerin sonradan çevre tarafından bozulduklarını ileri sürüyorlar.

Karşı görüşü savunanların dediği ise şu:

— En eski atalarımızın barışsever maymunlar oldukları doğrudur. Ama sonradan dünya kuraklaşıp ormanlar ve yemişler azalınca bu maymunlar ovaya çıkıp avlanmaya başlamak zorunda kalmış, zamanla et yeyici canavar içgüdüleri geliştirmişler. dir. Bebekler dünyaya işte öyle bir yırtıcı hayvan ruhuyla gelirler, melek özellikleriyle değil.

Hangisinin dediği doğru?

Gerek bebeklerle yapılan deneyler ve gözlemler, gerek maymun atalarımızın gelişme beşiği Afrika'daki kazıların ortaya çıkardığı gerçekler şimdilik haklılık ibresini «Canavarız» diyenlerden yana kaydırıyor.

Sonunda kökenimiz ve geçmişimiz konusunda hangi taraf haklı çıkarsa çıksın, çevreyi düzelterek kişileri de düzeltme ülküsü ne kadar değerli olursa olsun, bugün için insanların cicilikten çok hınzırlığa yatkın bulundukları besbelli.

Bunu anlamak için uzun boylu bilimsel araştırmalara falan da hacet yok; hemcinslerimizin davranışlarına azıcık dikkatle bakmak yeter.

Bir yolun bir kenarına fidanlar dikilmekte, öbür kenarında da iri ağaçlar çatır çatır kesilmekte olsa, gelip geçenler daha çok hangisini seyrederler?

Bir kapı önünde ahlâk konferansı verilirken az ötede yangın çıksa, hangi olayı daha büyük kalabalık izler?

Gazetenin birinci sayfasında «On Doçent Profesör Oldu» ve «On Kişi Asıldı» diye iki başlık görseniz, önce hangi haberi okursunuz?

İnsanların yatkınlıklarına hayıflanmak yerine, bunları hesaba katmak ve kişilere yön verirken o özelliklerden yararlanmak en doğrusudur.

Altı yaşındaki yeğenime okuyup yazmayı nasıl öğrettiğimi hatırlıyorum. Alfabe kitabındaki «Baba bana elma al» gibi zırvalarla uğraşırken durmadan dikkatini dağıtıyor, harflerle bir türlü ilgilenemiyordu.

Baktım olacak gibi değil.

— Bir «B» yaz, dedim.

Yazdı. Arkadan bir «O», bir de «K» yazdırdım. Okuyunca keyiften bayıldı, kahkahalarla güldü. O gün öğrendi okumayı.

Meğer aynı öğretim ilkesi sonradan bir bölüm Amerikan uzmanının elinde yeni bir eğitim sisteminin dayanağı olmuş. Geçen hafta okudum, Albert Shanker adlı bir uzmanın liderliğindeki o eğitimciler grubu küçük çocuklara aritmetiği şöyle sorun. larla öğretiyorlarmış:

— Bir kişiyi öldürmek için iki şişe zehir gerekliyse, annenizi, babanızı ve üç kardeşinizi öldürmek için kaç şişe zehir gerekir?

Her konuda böyle «ilginç» sorularla karşılaşan veletlerin hiç canı sıkılmıyor, öğrenme şevkleri arttıkça artıyormuş...

Düşündüm de, bu kadar parlak sonuçlardan yararlananlar niçin yalnız çocuklar olmalı? Büyükleri de aynı yoldan eğitemez miyiz? Madem insanlar göreve çağırılmaktan hoşlanmıyor ve hınzırlık olanaklarına bayılıyorlar, neden o yanlarına seslenmeyelim?

Söz gelimi, sokaklara «Yerlere tükürmeyin», «Şehri temiz tutun» falan gibi haminne öğütleri asacağımıza, «Genzinizi boşaltmak görevinizdir, her beş adımda bir yere tükürün» kabilinden levhalar diksek ortalık daha temiz kalmaz mı?

Otobüs biletçileri «İlerleyelim beyler, arkadan binenlere yer açalım» diye nefes tüketeceklerine, «Yürüyün, öndekiler inmeden sıkıştırın kerataları!» diye haykırsalar daha çabuk sonuç almazlar mı?

Maliyemiz vergi vermenin vatandaşlık ödevi olduğu gibi propagandalar yaymaya çalışacağına, kodamanlara açık mektuplar yayımlayıp «Falanca Beyefendi sizden fazla vergi ödediği için ensesinin daha kalın olduğunu iddia ediyor, bakalım onu ekşitebilecek misiniz» dese daha çok para toplamaz mı?

Denemeye değer. Her halde zararı dokunamaz.

Görünürdekinden de fazla bollaşamaz ya hınzırlık!

Refik ERDURAN

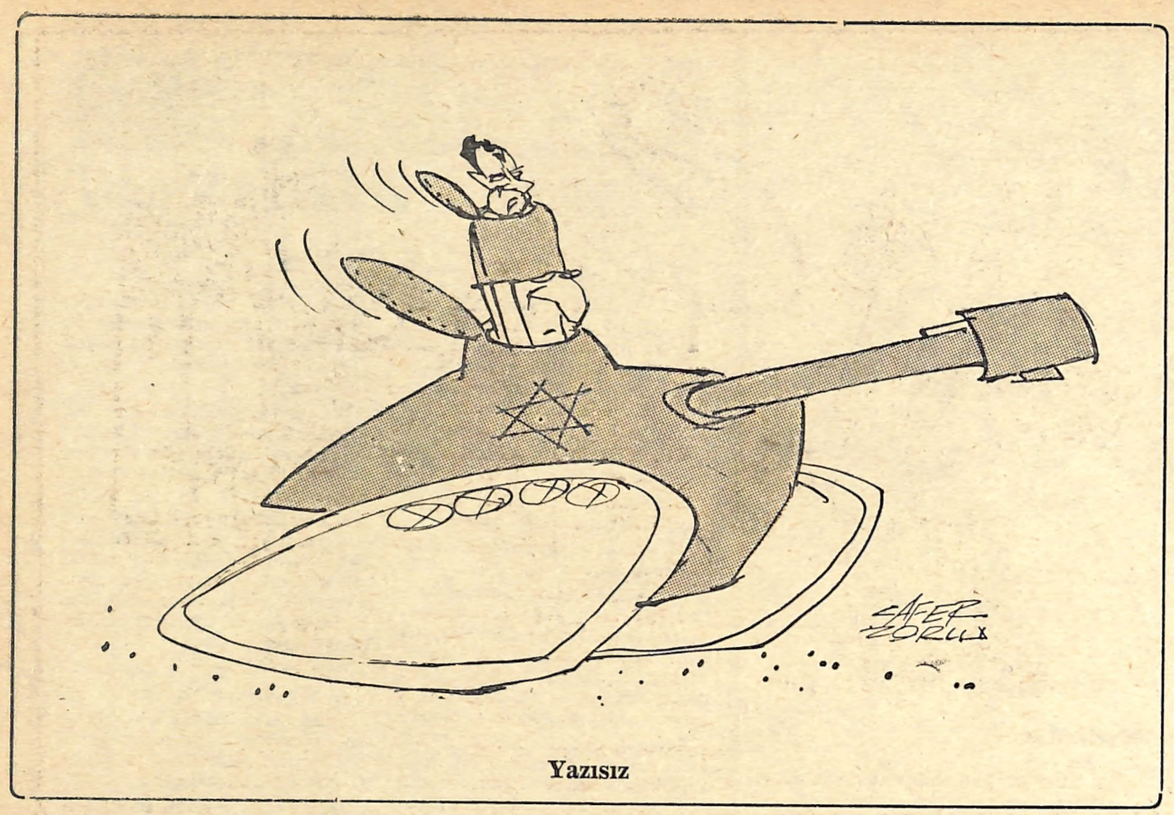

Yazısız

— Hah şöyle... Bodrum deyip

PAZARTESİ :

Sur mağaraları!

Cankurtaran — Sarayburnu arasındaki sahil yolunu yürüyerek geçtiniz mi hiç?...

Geçtinizse —her halde— Boğaz'la Marmara'nın el sıkıştığı maviliklere çevirmişsinizdir gözlerinizi...

Deniz... Ufuklar... Bulutlar... Uzaklarda Anadolu yakasının kıyı şeritleri... Köprü'den Haydarpaşa'ya, Kadıköy'e ve Adalar'a doğru akıp giden yolcu vapurları... Motorlar... Mavnalar... Balıkçı tekneleri... Ve denizle gökyüzü arasında kaynaşıp duran martılar...

Kimbilir bu şiir dolu tabloyu kaç defa seyrettiniz hayran bakışlarla, sahil yolunda...

Oysa...

O kıyılarda çok daha ilginç tablolar var...

Eğer yolunuz o taraflara düşerse.. lûtfen bir seferlik olsun denize sırt çeviriniz.. yüzünüzü tarihî İstanbul surlarına döndürünüz... Ve o surları gözleye gözleye ağır ağır yürüyünüz...

Surların taş duvarları içinde bilmediğiniz, bambaşka bir yaşantı; o tarih kalıntılarının arasında sizi hayretler içinde bırakacak tablolar vardır:

Nasıl oyulmuş, neresinden girilmiştir surların içine, bilemezsiniz...

Pencereler görürsünüz eğri, büğrü... Saksılarıyla, kanaviçe işlenmiş perdeleriyle... Camlarının arkasında görüntüleri kıpırdaşan çocukları ile... Surlardan dışarıya açılan pencereler...

Bir köstebek ustalığı ile oyulmuş surların içinde susuz, ışıksız, ısısız insanlar yaşar... Anneler, babalar, çocuklar...

Ve tencereler kaynar o kapısı, bacası belli olmayan mağara örneği meskenlerin içinde... Ve yataklar serilir her akşam...

Orada oturanların posta adresi var mıdır?... Postacı nasıl tırmanır surların doğuruna?... Nüfus sayımında «vatandaş» olarak kütüğe geçerler mi acaba?... Sayım memurları nereden ve nasıl girerler bu kovukların içine?...

Siz... zihninizde bu tür soruların cevabını vermeye çalıştığınız bir sırada, derme-çatma pencereleri Marmara'nın maviliklerine bakan Sur Mağaraları'nın esrarlı oyuklarından bir radyo sesi yansır kulaklarınıza doğru:

«— Resmî Turizm Kuruluşları Uluslararası Birliği Genel Sekreteri Robert Lonati, Hilton'da düzenlenen bir törende Turizm ve Tanıtma Bakanımıza altın madalya vermiştir.

Törende ayrıca İstanbul şehrinin çok kısa süre sonra dünya turizminin merkezi olacağı ifade edilmiştir...»

İyi olur vallaha... Tarihî Eserleri Koruma Derneği Başkanı ile Tarihî Eserler Genel Müdürü de her halde iyi bir turist rehberi olurlar ve sahil yolundaki Sur Mağaralarını gezebilmek için kuyruğa giren turistleri, göğüsleri kabara kabara gezdiriverirler...

SALI :

Sıra İspanya'da

İzmir'de «İspanyol işi işkembe çorbası» yapan bir lokantanın önündeki kuyruk, trafiği aksatmış!...

İşkembe çorbasının da «İspanya mutfağı»nda geçip tekrar Türkiye'ye geleceğini rüyanızda görseniz inanır mıydınız?...

«İspanyol paça» pantalon paçalarından öteye geçmedi ama «İspanyol işi işkembe çorbası» hepsini bastırıverdi bir kalemde!...

ÇARŞAMBA :

Kadın gücü

Yeni hükûmetten yepyeni haklar talep edecekmiş Türk Kadınlar Birliği:

Siyasal haklar... Hukuksal haklar... Falan, filân...

Hak isteyen sayın bayanlarımızın yerden göğe kadar hakkı var... Baksanıza Hindistan'a... Ve de İsrail'e...

Birisi Pakistan'a pes dedirtti... Diğeri Irak'ı, Suriye'si, Ürdün'ü, Mısır'ı ve pek çok Afrika ülkeleriyle

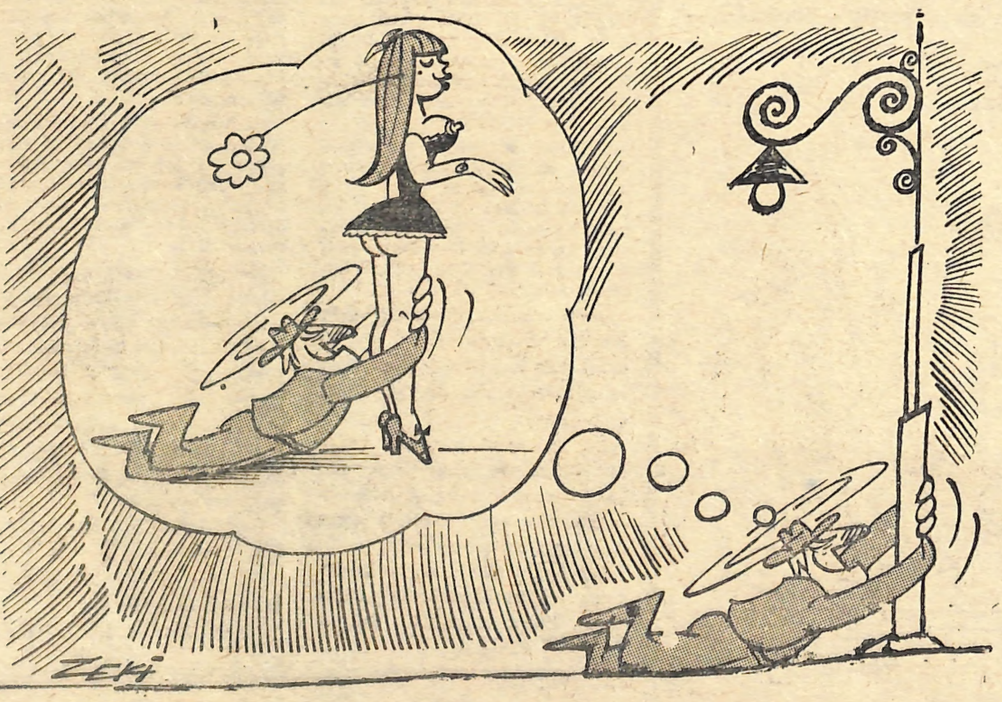

Yazısız

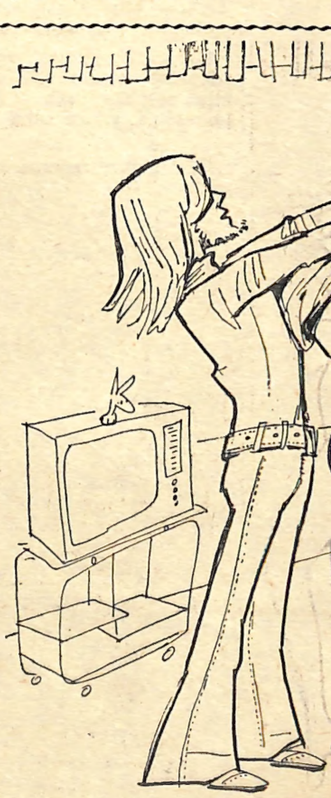

— Evet, önümüzde uzun gün yarına bırakmayalım!..

yin.. alıcı gözüyle bir bakın!..

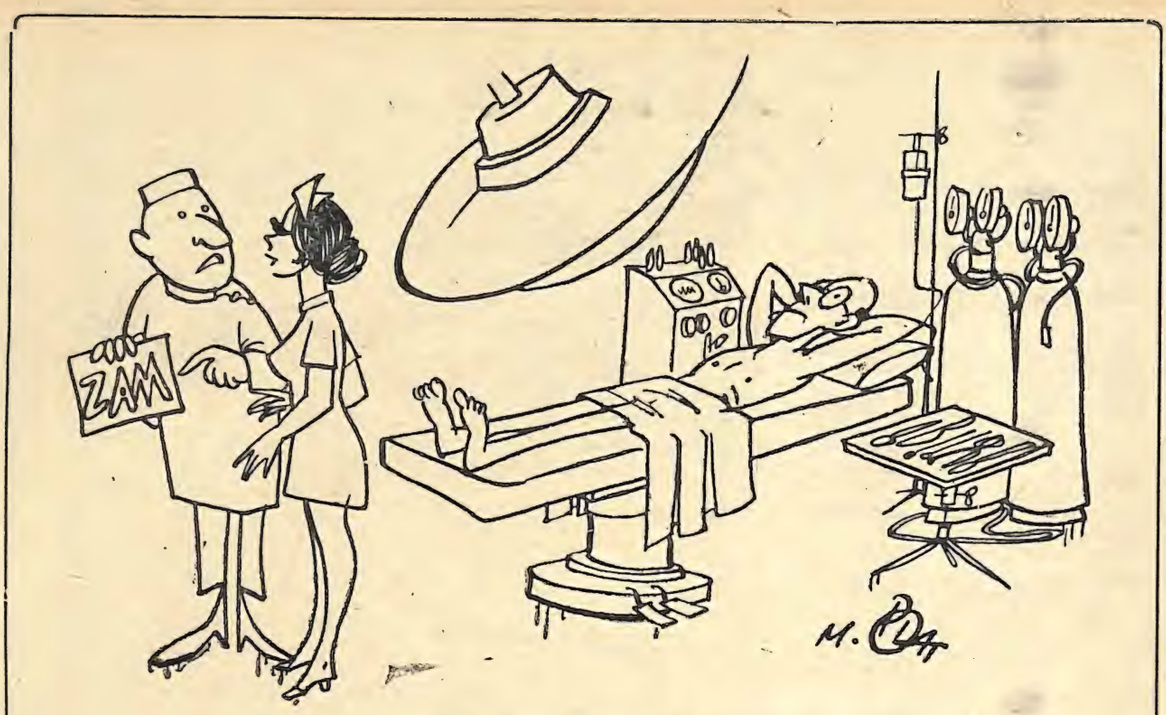

— Ne yaptımsa boşuna, bayılmıyor...
— Bir de bunu göster bakalım!..

tüm Araplara rest çekiyor tek başına...

İndira Gandi de, Golda Meir de birer «Hanım Başbakan»...

Onlarda olsun da bizde niye olmasın dii mi efendim?...

PERŞEMBE :

Karagöz

Karagöz ve Hacivat oyunlarını geliştirmek, yaşatmak ve günün koşullarına göre modernize etmek için bir (Karagöz Enstitüsü) kurulacakmış.

Desenize politikacılarımıza yeni bir iş sahası daha çıktı:

Orta oyunu sanatında hem usta oldukları için.. hemi de siyasetin çarkında feleğe takla attıracak kadar «gözü kara» kişiler olduklarından «Karagöz Enstitüsü», onlar için birebirdir...

CUMA :

«Zoraki Nikâh»

CHP. ile MSP'nin nikâh töreninin başlamak üzere olduğu bir sırada, Prof. Dr. Necmettin Erbakan:

— Hayır! dedi. Hayır!... Ben görücü usulü ile evlenebilirim... Ve de imam nikâhı ile dünya evine girebilirim ancak... Hayır!... Böyle konuşarak, tanışarak mektuplaşarak evlenemem ben!... Annem razı değil! Babam razı değil... Konu - komşuyu, hısım - akrabayı topladım; hiçbiri razı değil!... CHP. kısmetini başka kapıda arasın!...

Gördünüz mü başınıza gelenleri?..

İmamın fendi, reformcuyu yendi sonunda...

«Zoraki Nikâh», olsa olsa bu noktaya kadar olurdu ancak!...

Kızın değeri bir kat daha arttı... Ve «Karaoğlan» yine ortada kaldı!...

CUMARTESİ :

Makam atları

Yakıt bunalımı aldı yürüdü...

Hindistan Başbakanı, halkına örnek olmak için makam otomobilini bırakıp bir at arabası kullanmaya başlamış...

Bizim Başbakanımız... Ve de Bakanlarımız, bu konuda nasıl bir yol izleyecekler acaba?...

Kırmızı plâkalar bir paytonun arkasına mı takılacak?... Yoksa dana ekonomik olsun diye bisiklet mi kullanırlar, dersiniz?...

Kimbilir belki de gem başlığı ipek saçaklı, eyerleri ulusal motiflerle süslü, üzengileri tunçtan binek atı kullanmak isteyenler de çıkar.

MSP. koalisyona katılmak istemediğine göre, diğer partilerle kurulmuş bir hükûmetin makam araçlarını düşünüyorum şimdiden:

AP, eğer hükûmete katılırsa... Ve de.. eğer binek otosu yerine binek atı kullanmak isterse her halde beyaz atları tercih edecektir.

Demokratik Parti'nin de kır atlara, özellikle «demir kır» donlu atlara ilgi duyacağını sanırım...

At kullanma modası yerleşince CHP'nin al atları seçeceğini tahmin etmek güç değil... CGP. ise her halde alnı akıtmalı doru taylardan nazırlar bineklerini...

Pekiyi ama...

Atların kuyruğu plâka tutmaz ki!..

PAZAR :

Sıra tuz'da!

Her şey bitti... Şimdi sıra tuza geldi...

Sofra tuzlarına da yabancı madde karıştırmaya başlamış toptancılar...

Tekel'den kilosunu 4,5 kuruşa aldıkları «Sanayi tuzu» nu, anbalajlayarak —41 misli fiyatla— 200 kuruştan piyasaya sürmüşler...

Bir çırpıda kırkbir misli kâr!... 41 kerre maşallah!...

Tevekkeli değil, kimsenin ağzının tadı - tuzu kalmadı artık...

Başka şeyin fiyatı artınca:

— Pek tuzlu!...

Diye yakınırdık kendi kendimize.

Fiyatı 41 misli artan tuz için ne diyelim, bilmem ki?...

Şemsi BELLİ

ama.. bugünün işini

— Sigara tüketimi artıyor. —

— Ulan, sen de mi sigaraya başladın?..

DÖRT FİŞLİ ADAM

MUZAFFER İZGÜ

ADAM elimdeki tek fişi görünce:

— Galiba sen bu hastaneye ilk geliyorsun? dedi.

— Öyle, dedim. Bundan önce bir akrabamız vardı, sağolsun neremiz hastalansa onun yanına giderdik, hem muayene eder, hem de eşantiyondan meşantiyondan idare ederdi bizi...

— Pekiyi, şimdi nerenden muayene olacaksın?

— Kulak burun boğazdan...

— O zaman git, bir sinir fişi al, bir hariciye, bir de dahiliye...

— Kardeşim, dedim adama, siz yanlış anladınız galiba, ben heyete falan girmiyorum...

Güldü adam, elindeki fişleri gösterdi:

— Bak, dedi, bu hariciyenin, bu dahiliyenin, bu sinircinin, bu da böbrek yollarının...

— Hepsine birden mi gireceksiniz? diye sordum.

— Yoo, dedi, sadece böbrekten... Ama benden söylemesi, aklın varsa, zamanı geçmeden bu fişleri al...

Vardır bir hikmet bu adamın sözlerinde, diyerek kalktım gittim, bir hariciye fişi, bir dahiliye fişi, bir de sinir hastalıkları fişi kestirdim... Adamın yanına geldim...

— Aferin, dedi, gerçi böbrek için de bir fiş kestirsen iyi olurdu ya, neyse...

Beklemeye başladık doktorun gelmesini... Koridor öyle tıklım tıklım dolu ki, nefes almak olanaksız... Lizol kokusu, ter kokusu, hastanenin kendine özge kokusu, üçü birbirine karışıyor, tuhaf bir koku çıkıyordu ortaya. Kulakçının odasına, şöyle doktora benzer biri girse, tüm millet hürya oturdukları yerde fırlıyor, kapıdaki hastabakıcı, «Hayır bu doktor değil» deyince, bu kez yer kavgası başlıyordu:

— Kardeşim biraz önce burada ben oturuyordum.

— Babanın malı mı, kalkmasaydın...

— İyi ama kardeşim, şu kadar adam şahittir ki, biraz önce oturduğum yer burasıydı.

— Tapun var mı?

Al başına sırmalı heybeyi... Bir taraftan kulağımın zonklaması, bir taraftan yerimi kapan adamın ayak ayak üstüne atıp, sigaranın dumanını yüzüme üfleyişi, bir anda kanımı beynime çıkarıverdi. Tutuvermişim adamın yakasından:

— Ulan sen kimin yüzüne üflersin dumanı!...

— Babayın bile üflerim, demesin mi?

Eh artık, gel de kapışma... Sinirler zaten gergin, adamla bir kapıştık ki, eh... Adamın sol omuzundan kavrayıp, bacağımı da bacağının arasına geçirdikten sonra, öteki elimle de boynunu kıvırmaya başladım... O da, bir eliyle dizimden yakalamış, öteki eliyle de elense tutarak yüzüme üfürüyordu... Gerçi ya o beni yıkacak, ya da ben onu yıkacaktım ama, mübarek yerde yıkılacak yer yok ki... Her taraf tıklım tıklım insan dolu... Nasıl bağırıyorum:

— Yer açın yahu, yıkayım şu adamı!...

Seni dinleyen kim... Baktım, biz öyle güreş pozisyonunda birbirimizle tutuşmuşken, o bana fazla fişleri aldıran adam yaklaştı yanımıza:

— Durun yahu, durun, dedi... Kavga edeceğinize, fişlerinizi kullanın.

Tuttu ikimizi, beni bir yanına aldı, ötekini bir yanına, dosdoğru sinir polikliniğinin kapısına götürdü... İkimiz de içeriye titreye titreye girdik... Doktor, önce bana:

— Uzat ellerini, dedi, sonra, gözlerini yum aç, dedi... Sonra ötekine...

Biraz sonra ikimizin de teşhisini koymuştu... O, psikonevrozdu, bense psikoz... İkimiz de birşey anlamamıştık hastalıklarımızdan, ama reçetelerimize bakınca, anladık ki çok ciddî bir ruh hastalığı geçiriyorduk; reçete arka sayfaya dek uzuyordu... İçinde uyku hapları, coşkin edici ilâçlar ve bir yığın yasaklamalar... Çay yasak, kahve yasak, içki yasak, sigara yasak, taşıt araçlarına binmek yasak... Kavga ettiğim arkadaş:

— Yahu biz hastaymışız da haberimiz yokmuş... dedi.

— Tabiî kardeşim, dedim, hiç hasta olmasak o kadar insanın içinde kavgaya tutuşur muyduk?

Koridorun bu başında o patlak gözlü arkadaş yakaladı:

— N'oldu? dedi.

— Sorma, dedim, psikoz olmuşum...

— Oh oh iyi, dedi... Şöyle üç gün üstüste gelsen, buradan saldırgan deli olarak çıkarsın, şükret ilk gelişin...

Elimde sinircinin verdiği reçete, şöyle bir avuç içi kadar boş yere ilişmek istedim ki, insan konuşması mı, köpek havlaması mı farklı değil, adamın biri, gözleri yuvalarından uğramış:

— Ulan oturamazsın oraya, yerim seni, süpermanyağım ben anladın mı, hemi de bu hastaneden raporum var!... dedi.

Acıdım adamcağıza, zavallının kimbilir kaçıncı gelişiydi bu devlet hastanesine... Dinelmeye başladım... Mümkünü mü var, oturacak bir yer?... Saatler geçiyor, bizim doktor yok ortada... Biri kapıdaki adama soruyor, adam sanki beton duvar, cevap yok... Şöyle birbuçuk saat sonra dizlerimde bir ağrı, bir sancı, sanki bedenim tam dizlerimden ikiye bölünecek...

«Yahu olmazdı bende böyle şeyler?»

Yükü, bir ayağıma veriyorum, aman Allah bir sancı, ötekine veriyorum, bir sızı, bir keçelenme... O, patlak gözlü adam gördü yine:

— Ne o? diye sordu.

— Hiç, dedim, dizlerim...

— Fişini kullan fişini...

— Fişimi mi, anlamadım?

— Kardeşim buraya kadar gelmiş ken, çık bir hariciyecinin yanına... Belki dizinde bekleye bekleye bir kayma falan olmuştur?...

Doğru ya, üstelik fiş için para da vermiştik... Kalktım gittim hariciyecinin kapısına... Adam tam yemeğe çıkmak üzereymiş... Kükreyiverdi:

— Nerdesin be? diye.

— Bekliyordum, dedim...

Daha çok kızdı:

— Neyi, nasıl? diye bağırdı...

Artık konuşmanın anlamı yoktu... Şikâyetimi sordu, pantalonu elledi, yokladı:

— İndir pantalonunu, dedi... Gerçi teşhisi sinircinin koyması gerekli ama, sende hem romatizma var, hem de gut var, hem de minisküs, yâni dizin çıkmış.

Afallamışım:

— Yapmayın doktor bey...

— Bu şişkinlik gut işte, sancı romatizma, şu da çıkık...

— Vay başıma gelen!...

— Yalnız şimdi boş yatak yok, kendini dışarda tedavi ettir...

«Ulan biz buraya kulak ağrısından ötürü geldik be, bir gün içinde başımıza gelenlere bak sen!»

— Aman doktor bir yanlışlık falan olmasın?

Adam zaten kızgın, herkes kızınca masaya yumruk atar, bu tekme attı, üç kez:

— Tamam tamam tamam, dedi... Ardımdan da bağırdı: Sol dizinin üstüne fazla yük verme...

Hariciyecinin odasına sağlam girdim topal çıktım... Hani yâni, şu önemsiz kulak işinden vazgeçip gitsem de, şu önemli hastalıklarımla mı uğraşsam? Tam, bizim kulakçının kapısına gelmiştim ki, kapıcı:

— Doktor geldi ve gitti, dedi...

— Yahu kardeşim, ne zaman geldi gitti?

— Oh beyim oh sizi bekleyecek ha... Otuz kişiyi muayene etti, sen nerdeydin? Öğleden sonraya kaldın.

— Pekiyi şimdi biz burada?...

— Bekleyeceksin...

Garibân garibân koridorda dolaşıyorum, hastabakıcının biri, elime bir yığın sarı kâğıtlı film tutuşturarak:

— Bunları Sabri beye götür, dedi.

— Şey, dedim, galiba siz...

Ulan adam bir bağırsın bana:

— Burada her işi ben mi göreceğim, kendi bölümünün işlerini kendin görsene, diye...

Adamın gömleğine baktım, mavi, eh benimki de mavi... Onun yanda cepleri var kocaman kocaman, benim de... Tamam, bu adam bizi hastabakıcı zannetti... Filmler elimde kalakaldım oracıkta... Şimdi tutup bu filmleri doktor Sabri beye götürmesem, kimbilir kaç hastanın işi çorbaya dönecek... Girdim hastanenin içine, önüme ilk çıkan hemşireye doktor Sabri beyin nerede olduğunu sordum.

— Koridoru geç, solda, yerinde, dedi...

Buldum Sabri beyi, filmleri uzattım... Yüzüme bakmadan:

— İdrarları götürdün mü? diye sordu.

— Yoo, dedim...

— Ulan hepinizi kovmalı be, kovmalı be! diye bağırdı... Çık koğuşa idrarları al götür!...

Kimbilir bu işleri gören kişi, nerede uykuya dalmıştır, kimbilir bu idrar yüzünden kaç kişinin işi geri kalacaktır düşüncesiyle koğuşa çıktım. Yedi numaralı koğuştan idrar şişelerini alarak aşağıdaki lâboratuvara indirdim... Şişeleri oradaki mermer masanın üzerine bıraktıktan sonra, birşeyler kaynatmakta olan adama:

— İdrarları bıraktım, dedim...

Adam yüzüme bakmadan:

— Lâborant beye söyle, dedi...

Lâboratuvarın girişindeki kocaman masada oturmaka olan lâborantın yanına yaklaştım:

— Efendim bıraktım, dedim.

Adam ya anladı, ya anlamadı, şöyle bir yüzüme baktıktan sonra:

— Karınız hâmile, dedi...

Hoppalaaa!...

— Benim karım mı? diye sordum.

— Evet... Sabah getirmediniz mi karınızın idrarını?...

Ulan neydi bu başıma gelenler? Galiba gerçeketn ben psikoz olmuştum. Karımın idrarını sabahleyin buraya getirmişim de getirdiğimden haberim yoktu.

— Pekiyi kaç aylık? diye sordum.

— Onu bilmeyiz, doktor söyler, dedi...

Bunlar bizi sahiden deli edecekler yahu... Yıldırım gibi geçtim koridorları, tam çıkacağım bir salondan dışarıya, bir hastabakıcı:

— Tut tut çabuk, şu sedyenin ucundan tut, dedi...

Gel de tutma... Dışarıda bir ambulâns, içinde yaralılar... Birinci yaralıyı ameliyathaneye taşıdık, bende birşey yok, ikinciyi taşıdık yine bende birşey yok, ama üçüncüyü taşırken, tam koridorda yaralının o halini görünce düşüp bayılmışım...

Gözlerimi açtığımda, dördüncü dahiliye koğuşundaydım ve doktor bana:

— Siz daha önceleri neden gelmediniz, sizde mitral stenozu, kalbinizde de belirli bir sulf var, diyordu.

Gel de şimdi anlat doktora, «Ben bu hastaneye girdiğimde turp gibiydim, n'olduysa burada, hele hele o yaralıları gördükten sonra oldu» diye?...

Dahiliye fişime baktım, başucumda duruyordu...

Elektriklerin kesilmesi hırsızlara yaradı. — Gazeteler —

— Benim için mühim olan siyahlıktır!..

AKADEMİK TARTIŞMA

Suavi SÜALP

FİKİR ve sanat bakımından takdir ettiğim üç dostumu bir akşam eve dâvet etmiştim. Arasıra memleket meselelerinden, politikadan, piyasadan, sanat hareketlerinden, bilhassa içinde bulunduğumuz durumdan, akademik bir şekilde oturup tartışmak her aydının kaçınılmaz ödevlerinden olduğunu takdir eden sayın ve değerli arkadaşlarım, dâvetime canı gönülden icabet ettiler...

Sayın sosyoloji profesörü Asaf Kayıoğlu, mesleğinde bir yıldız gibi parlamış genç ve dinamik veterinerlerimizden Şinasi Kuyruksokumu ve piyasamızın en parlak istikbal vâdeden verimli ve müstait trikotajcılarından Necdet Örenbayan tam vaktinde geldiler. Hepsi ile ilk ve ortaokulda arkadaştık. İçtiğimiz su ayrı gitmezdi.

İşin enteresan tarafı da hiç birimizin evlilik denen şerbetten içmemiş olmasıydı. Kırk ile kırkbeş arasında, olgun ve dolgun erkeklerdik. Ayrıca hepimizin müşterek yanlarından biri de rakıcı olmamızdı. Onun için dördümüzde de tatlı birer göbek vardı.

Benim kendi elimle hazırladığım müstesna mezeler ve mükellef sofraya kurulduk. Arada bir bu tertip toplantılardan büyük zevk alıyorduk. Önce birer ikişer kadeh parlatıp sıcak sıcak yapmış olduğum patates köftesi ve ciğer soteye yumulduktan sonra birer sigara yaktık. Arkadaşların hepsinin keyifli olduğunu görmek beni memnun etmişti. Artık ortaya birtakım meseleleri sallamanın zamanı geldiğini hissederek lâfı açtım:

«— Arkadaşlar, bir aydın ve iyi düşünür olarak memleketin bugünkü jeopolitik ve siyasal durumu hakkında ne düşünüyorsunuz?...»

Alıştığımız şekilde sıra ile konuşmak durumu hasıl olduğundan ilk cevabı Asaf verdi:

«— Bir kere son seçimler göstermiştir ki, sosyal yapının fenomatik bir biçimde gelişmesinin koşullar çerçevesinde zorunluluğu belirmiştir. Ancak egzabitel neticenin geniş halk yığınlarına ne gibi bir prevarsasyon yapacağı belli olmayabilir... Şerefinize...»

İçtik... İkinci lâfı benim almam icabediyordu. Çünkü Asaf'tan yaş olarak küçük bendim. Kadehimin dibindeki rakıyı damağımda süzdükten ve iki yalancı dolma götürükten sonra mesleğimin verdiği yetkiyle konuştum:

«— Bir yazar olarak özgür fikirlerin demokratik kuruluşlar içinde yürümesini arzu etmek hakkımızdır. Yalnız, fanatik zorunluklar içinde bunu istismar etmek veya herhangi bir şekilde durumu başka türlü göstermek icabetmez kanısındayım...»

Kendi söylediğimi kendim de anlamadığımdan merakla arkadaşlarımın yüzüne baktım. Birer kadeh daha rakı çektikten sonra bir şeyler düşünürmüş gibi yaptık. Sözü alacak olan Şinasi Kuyruksokumu çatalını iki zeytine birden batırdıktan sonra konuştu:

«— Ben bu fikirde değilim. Birçok hayvanlarda son zamanlarda görülen bakterial enfeksiyonların toplum içinde üremesine müsaade etmemek lâzımdır. Kötü beslenmeden doğan neticeler yüzünden bu yıl onbin katır ölmüştür. Demek ki garplılaşma hareketlerimiz içinde bir beygiri bile iyi edemiyecek kadar teknikten uzak olduğumuz meydandadır. Ne yapmalıyız? Bunu bilmiyorum. Bildiğim kadarıyla ahırlarımızı ıslah etmek alınacak tedbirlerdendir...»

Takdir sesleriyle birer kadeh daha aldık. Trikotajcı arkadaşımız Necdet Örenbayan, konuşmadan önce rakısına iki tane buz attıktan sonra mütevazı bir sesle lâfa girdi:

«— Volmazk garantisi içinde piyasaya sürdüğümüz yünlü mamullerimizde azalma olmaktadır. Piyasanın bono ve senet üzerine daha ne kadar döneceğini bilemem. Fakat kış sezonunda bilhassa moher hâkimdir. Neticenin yelek ve kazaklarda bu kadar kısa zamanda meydana çıkması bile bir ümittir...»

Onu da anlamadığımız seslerle takdir ettik. Akademik konuşmalarımız yüzünden içerde pişen balıkların yanma tehlikesi geçirdiğini hatırlayarak fırladım. Palamutları bir tepsiye dizip döndüm. Ben dönene kadar ikinci şişenin bitmiş olduğunu gördüm. Üçüncü şişeyi Asaf büyük bir maharetle açtı:

«— Nerde yahu eski rakılar!» dedi. «Bir sefer Muallâ adında bir karıyı Çamlıcaya atmıştım. Tomruk'ta bir ağaç altına sindik. Aman efendim... O ne tad... Bir Muallâ'dan bir rakıdan, bir Muallâ'dan bir rakıdan...»

Necdet hafifçe geğirerek yediği yemeklerin yaradığını belli ettikten sonra dedi ki:

«— Ben de dolgun karılara bayılırım. Bir gün bizim mağazaya esmer üzerine bir hanım düştü. O ne baygın bakışlar, o ne mânalı kalçalar... Uzatmayayım, depoya attım. Kopların üstünde bir sevişme sormayın... Sonra kadının meşhur Haramizadelerin gelini olduğunu öğrendim. Tam üç ay yaşadık. Ama ne yaşama...»

Ben akademik tartışmaların zevkine daha fazla varmak için cebimden çıplak ve şuh bir kadın resmi çıkarıp arkadaşlara gösterdim:

«— Şuna ne buyrulur... Sevda...»

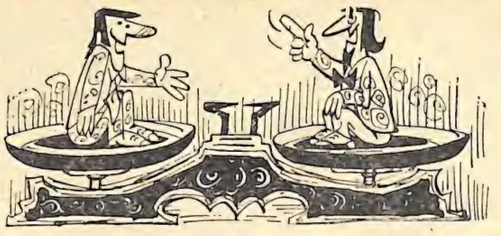

Hepsi ağızlarını şapırdatarak yutkundular. Asaf:

«— Harika be!...» dedi. «Marlyn Monru gibi kâfir. Dansöz mü?...»

Şinasi gözlüğünü takarak resmi elimden çekti. Büyük bir iştahla baktı:

«— Off be... Bu bana kalırsa ecnebi... Ama saat gibi karı...»

Necdet de resme arzu dolu gözlerle bakarak yalandı:

«— Ben bu karıyı tanıyorum.» dedi. «Striptizci.»

Ben üçünün de akademik münakaşada yaya kaldığına memnun, sırıttım:

«— Bilemediniz, sekreter... Ben bunu geçenlerde Fındıklı'da düşürdüm. Yağmurlu bir gündü. Tıpkı bugün gibi... Yanaştım, buyurmaz mısınız bayan arabama dedim. Bindi. Sonra ver elini Boğaz... Bir kaç kadeh rakı ve sonra Dehşet Palas otelinde dokuzyüz altmış numaralı odaya...»

Asaf içini çekti:

«— Nerde eski kadınlar... Ben böyle mini etekllileri beğenmiyorum. Bir kere kadın biraz merak uyandırmalı. Kapalı olmalı. İnsanda ondan bir şeyler çıkarmak merakı olmalı... Şıp arabaya bin, sonra otel...»

Ben bozuldum:

«— Ama onu arabaya atan dil ve edebiyata ne buyrulur?...»

Veteriner Şinasi bir beygire bakarmış gibi bana baktı:

«— Asaf haklı... Sen olmasan başka arabaya binecek. Karının niyeti bozukmuş.»

Necdet onları tasdik etti:

«— Tabii azizim. Bir yün kazağa evet diyen kadınları ben de tutmam.»

Akademik münakaşamız kızışmıştı. Ben daha büyük bir hırsla lâfa atıldım:

«— Biraz kompleks enferyorite yapmıyor musunuz? Sevda üç lisan bilen ve entellektüel bir kız... Görmediği film ve tiyatro yok. Aida operasını ezbere hanginiz söyleyebilirsiniz?...»

Asaf alayla güldü:

«— Hadi canım sen de,» dedi. «Hicaz peşrevini söylesin de görelim...»

Şinasi onu tasdik etti:

«— Üstadım sen bu yaşta onsekizliklerle başa çıkamazsın. İşte bundan ilerleyemiyoruz...»

Necdet iri göbeğiyle tabakları masaya doğru sürerek güldü:

«— Bravo Şinasi. Güzel konuştun. Karma ekonomide böyle şey yok. Özel teşebbüsün sokaklara düşmesi demektir bu...»

Ben iki kadeh rakıyı arka arkaya yuvarladıktan sonra üstüne sodamı çektim ve üçünün de hâlâ koyduğum yolda otladıklarını görerek bozuldum:

«— Bir şey daha var,» dedim. «Ben Sevda ile evleniyorum...»

Üçü de şaşkın baktılar:

«— Hayır yapamazsın. Aramızdaki âhengi bozamazsın!» dedi Asaf. «Bugüne kadar hepimiz bekâr geldik, bekâr kalacağız.»

«— Elbette,» dedi Şinasi. «Oyun bozanlık ediyorsun!»

Necdet de onları tasdik etti:

«— Olamaz... Senin gibi akademik kültüre sahip ve memleketin hizmet beklediği biri, gitsin sokakta rastladığı bir kızı alsın... Hayret...»

Artık akademik tartışmamızın sonuna geldiğimizi anladım ve:

«— Arkadaşlar...» dedim. «Şimdiye kadar evlilikten, umacıdan korktuğunuz gibi korktunuz. Her gece soğuk yorgana sarılıp yattınız. Çünkü bir kadınla kazancınızı paylaşmak işinize gelmedi. Kirli çamaşırlarınızı ona buna yıkatıp müzmin bekâr kalmaya devam ettiniz. Ben evleniyorum. Bir düzen kuruyorum. Siz gene sokaktan sokağa, meyhaneden meyhaneye dolaşıp durun. Ben tek başıma bunu deneyeceğim. Sizin muhalefetiniz havagazı... Şurda birkaç sene sonra geberip gideceğim. Hiç olmazsa bir çocuğum olsun. Çocuk, benden sonra beni devam ettirecek bir çocuk... Anladınız mı?...»

Üçü de sinirle kalktılar. Elimi bile sıkmadan çekip gittiler. Onca senelik arkadaşlarımın arkasından baktım... Sonra son bekârlık toplantısının son kadehini içtim...

Suavi SÜALP

Yazılı

Sizin İçin

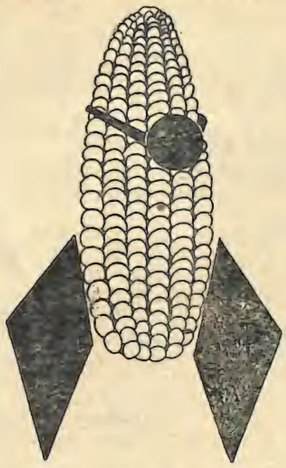

Yazısız
(Seçkin TEMUR)

PATLAMA

Basında ve TRT. yayınlarında «Güneş patlaması» olayına çok yer verildiği günlerde, bu konuda yaptığımız tartışmaları sonuçlandırmak amacıyla, Astronomi hocamız Ahmet beye başvurduk.

Arkadaşımız Müzeyyen ilk soruyu sordu. Cevap kendisi için yeterliydi. Sonra Rasim ayağa kalkarak konuştu:

— Hocam güneş'te ikibin yıl sonra çok büyük patlama olacakmış, sizce doğru mudur?

— Evet evlâdım, doğrudur. Ben bu patlamayı belki göremem ama siz görürsünüz!... demez mi...

Hayrullah SEVER
Mimar Sinan Cad. Hızır Reis Sk. No: 13 — Yıldıztabya/İST.

DEDİ

Fakir:
Bir ZENGİN olsam dedi.
Zengin:
DÜNYAYI alsam dedi.
Hasta:
Bir İYİ olsam dedi.
Memur:
Bir AY BAŞINI bulsam dedi.
Bar kadını:
Bir ENAYİ yolsam dedi.
Çapkın:
Jigola isteyen yok mu? dedi.
Ne biçim YAŞANTI bu...
Herkes kendi kendini YEDİ! ..

YUSUF ZİYA AKSOY
Zafer Sok. No: 21/15
Küçükyalı/İSTANBUL

PANTALONLU KIZ

Bir arkadaşımla Trabzon'da geziyorduk. Sokakta dolaşırken, yanımızdan son moda dar bir pantalonla, edalı edalı yürüyen bir güzel geçti. Arkadaşım:

— Ben şu kıza asılacağım, hem de pas alacağım, diyerek, kıza doğru ilerledi.

Ben de arkadaşımın arkasından yürümeye başladım. Arkadaşım, kıza bir sürü modası geçmiş lâflar söylüyor, kızın ise söylenen sözler karşısında kılı bile kıpırdamıyordu. Nihayet arkadaşımın sabrı tükendi ve:

— Pantalon giyip de askerlik yapmayanın! diye kıza taş yağdırmaya başladı.

Kız durdu ve dönerek arkadaşımın uzun saçlarına baktı baktı, sonra gülerek:

— Eee beyefendi, dedi. Saç uzatıp da çocuk doğurmayana ne buyurulur acaba?...

Arkadaşım, şeytan çarpmış gibi hemen oradan uzaklaştı.

Necat ÖZTÜRK
İstanbul Gıda Pazarı, Altındağ Cad. No: 76/B Dışkapı/ANKARA

Yazılı
(Dr. Lemi OCAKLILAR — Ankara)

DÂVET

Caddede yürürken bir kalabalık gözüme ilişti. Merak ederek o yöne doğru gittim ve kalabalığı yararak ileri geçtim. İki kişi kavga ediyor, birkaç kişi de onları ayırmaya çalışıyordu. Kavgacılardan biri pek fazla ses çıkarmıyor, fakat diğeri benim daha duymadığım küfürler savuruyordu.

Kalabalığın arasından, kerli felli bir adam, küfür eden şahısa doğru yürüyerek:

— Çok ayıp beyefendi, dedi. Sizi nezakete dâvet ediyorum.

Küfür eden şahıs, bu nazik beye dönerek, onu baştan aşağı süzdü ve:

— Kardeşim, dedi. Kusura bakma ama, ben öyle bilmediğim yere gidemem!...

Necat ÖZTÜRK
İstanbul Gıda Pazarı, Altındağ Cad. No: 76/B Dışkapı/ANKARA

— Şu apartman topuklar bende aşağılık duygusu yaratıyor dostum!..
(Nuri BİLGİN — İst.)

ÇOCUK AKLI

Bir akşam işten eve döndüğümde kızım Suna'yı kapı önünde ağlar gördüm.

— Suna neden ağlıyorsun?

— Yere düştüm babacığım.

— Ne zaman kızım?

— Sabahleyin okuldan arkadaşlarımla oynarken babacığım.

— Peki öyleyse sabah düştün de şimdi neden ağlıyorsun?

— Babacığım sabah oyuna daldım ağlayamadım da ondan!...

Ali Rıza BAYINDIR
Akdere Cad. 2. Durak Selâmet Ap. No: 43/6 — ANKARA

KOLTUKTAKİ

Sinema salonunda kendi yerine başkasının oturduğunu ve yanındaki koltuktaki kız ile öpüştüğünü gören genç, kendi koltuğuna oturmuş olanın omuzuna dokundu:

— Bana baksana!

— Ne var?

— Bu koltuk benim.

Diğeri kızı öperek cevap verdi:

— Önce gelseydin, vapuru kaçırdın!...

Celâl KAÇMAZ
Eski Ömerli Mah. 15 No. lu Sk.
TARSUS

Fiyatlar yükseliyor. — Gazeteler —

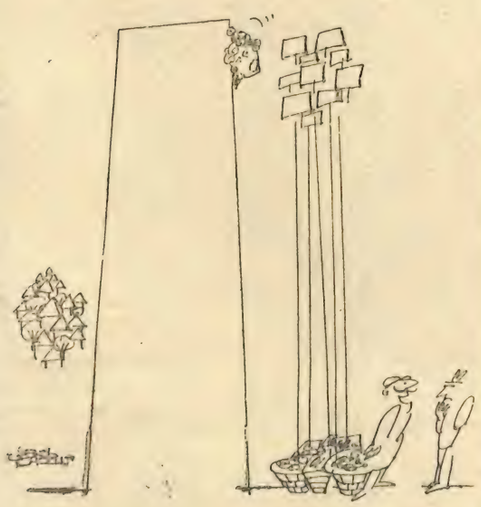

Manav — Fiyatları öğrenmek için aşağıya inmesine lüzum kalmadı!..
(Şenol YOROZLU — İstanbul)

TASVİR VE ARZU

Saçların sarı ipek.. savurasım,
Kaşların hal göstergesi.. yolasım
Kirpiğin mazi fırçası.. silesim,
Gözlerin yeşil derya.. boğulasım,
Kulakların et parçası.. çekesim,
Yanakların al elma.. dişleyesim,
Burnun meltem borusu..
üflenesim,
Dudakların aşk emziği.. emesim,
Gerdanın bir kar denizi.. yüzesim
Memelerin tomurcuk gül..
deresim,
Kolların boyun bağım..
dolanasım,
Tırnağın ten yırtıcı.. yırtılasım,
Karnın hayat balonu.. şişiresim,
Kalçalar bayram yerim..
sevinesim,
Bacakların birer kalem..
yazasım;
Binlerce eviresim, çeviresim,
Hasılı uğruna gelir ölesim.

VEYSEL KARASOY
PTT. Memuru — MANİSA

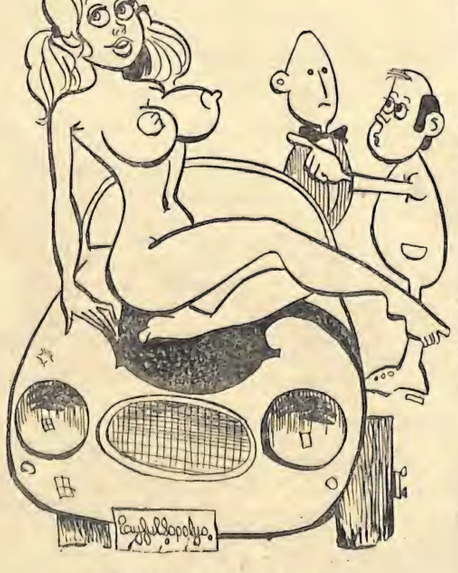

— Önce deneyebilir miyim?!.
(Tayfur ŞAPOLYO)

Kıvançla kullanacağınız dolma kalem

80 yıldanberi "dünyanın en çok istek celbeden" Parker dolma kalemlerinde eşsiz kalitesini Parker 45 modelinde de bulacaksınız.

Özellikleri : kolayca değişebilen uç takımı, pompa veya kartuşla kullanma imkânı, bol yedek parça...

Zevk ve kıvançla kullanacağınız gerçek bir Parker dolma kalemidir.

PARKER 45

B

(İlâncılık: 3681 — 183)

Adlarımız... Soyadlarımız...

ERHAN TIGLI

— 17 —

SÜLEYMAN: Eski bir addır. Anlamı selâmette, emniyette, ayıp ve noksanlardan uzak demektir. Hep büyük mevki sahibi kişilerin çoğu bu adı taşır.

Bu adı taşıyan ilk ünlü kişi peygamber Hazreti Süleyman'dır. Kuş dilini bilir, adaletlidir. Yunus Emre şöyle der bunun hakkında:

«Süleyman kuş dilini bilir dediler
Süleyman var Süleymandan içeri»

Karıncaların da yardımına koşan Hazreti Süleyman hakkında Delihani, gönlüne seslenerek şöyle bir telmih yapar:

«İnceldiyse hecr ile karınca gibi belin
Firkat nice bir ola Süleyman ere umma»

Osmanlı padişahlarından da bu adı taşıyan iki kişi vardır. Bunlardan Kanuni ya da Muhteşem Süleyman diye ün salan padişah, Muhibbi mahlasıyla şiirler de yazmıştır. Bir beyitinde şöyle diyor:

«İki yerden kuşanalım yine gayret kuşağın
Bulaşıp toz ile toprağa bu rahı (yolu) çekelim»

Devrimizin Süleyman'ı ise şiir yazmaz, mühendistir, «Va mı bunun başka izah tarzı, türlü - çeşitli, patates fabrikası» gibi deyimleri, sözleri vardır.

Mevki sahibi olmayan Süleyman'lar da vardır. Sözgelişi Orhan Veli'nin Süleyman Efendi'si gibi. Şöyle anlatır onu şiir bize:

«Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar;
Hattâ çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi;
Kundurası vurmadığı zamanlarda
Anmazdı ama Allahın adını,
Günahkâr da sayılmazdı.
Yazık oldu Süleyman Efendi'ye.»

İşte böyle gariban Süleymanlardan biri, diğerleriyle karıştırılmasın diye şöyle yazdırmış mezar taşını:

«Ben de bir zamanlar Süleyman idim
Ateşe ve suya hükümran idim
Sanmayın ki Sultan Süleyman idim,
Tersanede Körükçü Süleyman idim...»

Ne tesadüftür ki Atatürk'ün sevdiği bir şarkı da Süleyman'lıdır:

«Şahane gözler şahane
Hüsnüne yoktur bahane
Süleyman olsam cihane
Gönül eylenmez asla»

Attilâ İlhan, «Ben Sana Mecburum» adlı şiir kitabında Süleyman'a şöyle der:

«Öbür ışıkları getir hadi Süleyman
Bulvarın ortasında dur bağırma
Senin için bir yağmur hazırladım
Hadi ışıkları getir yağdıracağım

Al bu Nisan akşamını benimkini ver
Sual sorup durma sevmiyorum
Öbür ışıkları getir hadi getir
Karanlıkta korkuyorum karnım ağrıyor

O kadını da getirsene portakal yiyen
Porselen dişli kadını hani pantalon giymiş

Cumhuriyet döneminde

TÜRK MİZAHI

Hazırlayan: AZİZ NESİN

Cumhuriyet dönemindeki en önemli 55 mizah yazarının hayatları, sanatları üzerine yorumlar ve seçilmiş en güzel mizahî eserleri... 70 ünlü yazar 55 mizah yazarını anlatıyor.

Bu eser, AKBABA'nın CUMHURİYETİMİZİN 50. YILDÖNÜMÜ ARMAĞANIDIR.

5 renkli ofset kapak, 480 sayfa, fiatı 30 lira.

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

Genel dağıtım: BATEŞ

AKBABA

• Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası •

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yardatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 8, İstanbul. Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 150 kuruş.

TALİHİNİZ DAİMA AÇIK OLSUN!

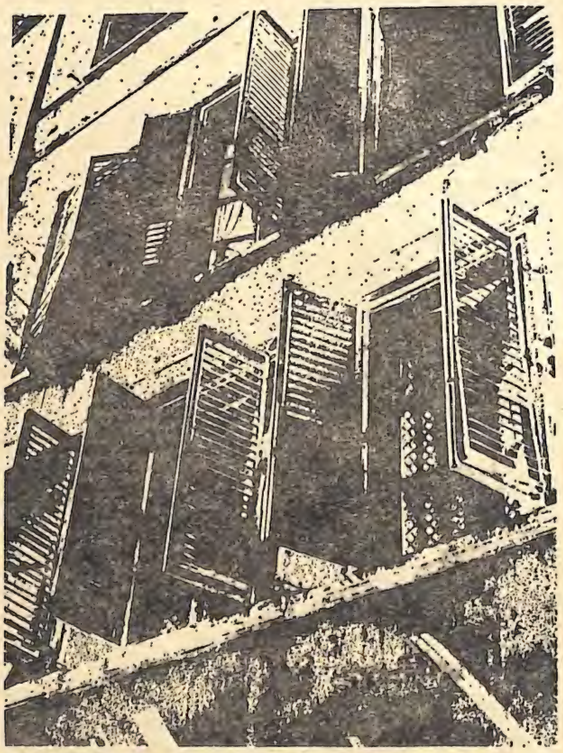

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basım: 20384 • A - 60206 — 182)

SAĞLIĞINIZ İÇİN
daima
Panason
içiniz
PANASON
Yediden Yetmişe Herkesin Çayı

(Benson Reklâm: 24 — 185)

Dur Dolmabahçe saatini
dinleyeceğim
Onikiyi çalsın öyle getir hadi getir

Deniz fenerinden mi çalarsın işte çal
Kibrit mi tutarsın bilmem işte tut
Öbür ışıkları getir hadi Süleyman
Sana yağmur hazırladım
yağdıracağım

Sen kimsin Süleyman bir de bu var»

SÜLÜN: Eti güzel bir kuş adıdır. Kız adıdır. Ama sakın koymayın kızınıza bu adı. Gençler hemen yiyip bitirirler çıtır çıtır. Başınızın etini yer karınız sonra...

SÜMBÜL: Bir süs bitkisidir. Çiçeği çok güzeldir. Ama boynu bükük tür, yaslı gibi durur.

«Sümbül niçin yaslı bakışır dağlar»
(Karacaoğlan)

ŞABAN: Kamer takviminin sekizinci ayı, üç ayların ikincisidir. Bu ayda doğmuş çocuklara bu ad verilirdi eskiden. Bugün alay konusu bir addır. Şabanlık etme, denir, aklını kullanamayanlara. Haldun Taner'in tiyatro eseri: «Vatan Kurtaran Şaban».

ŞAD (İ), ŞADİYE: Farsça sevinçli anlamına gelir. Ben sevinemedim, bâri çocuğum sevinsin diyen analar babalar, ya da tek sevinci çocuğu olanlar bu adı koyarlar çocuklarına.

«Niçin eksilmiyor hâlâ melâlim
Niçin şad olmuyor gönlüm,
hayâlim?»
(Tevfik Fikret)

ŞAİK, ŞAİKA: İstekli, şevkli anlamına gelen Arapça bir addır. Ünlü ad: Orhan Şaik Gökyay.

«Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıra dağlar gibi duranlarındır.
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.»
(Orhan Şaik Gökyay)

ŞEBNEM: Çiy tanesi anlamına gelen Farsça, şairane bir addır.

«Şebnem nisar etti güneş lü'lü-ü
hoşab
Lü'lü mü yoksa dürr-i adendir
dedim dedi
Epsem Fuzuli eşk-i revanındır
senin»
(Fuzuli)

(Güneş, tatlı sudan yapılmış inciler halinde çiy taneleri yağdırdı:
— Bunlar elmas mı yoksa Aden incileri midir? dedim.
— Sus, Fuzuli, (onlar) senin dökülen gözyaşlarındırlar, dedi.)

(Devamı var)

(Benson Reklâm: 23 — 184)

Kaynana

Kaynanalarından mübalâğalı bir şekilde konuşuyorlardı:

— Benim kaynanam 130 kiloluktur, dedi biri. Gölgesinden de ödü kopar. Neden biliyor musun?...

— Hayır.

— Gölgesine bakınca bir sürü insanın kendisini izlediğini sanır da ondan.

Beriki atıldı:

— Benimki de bir başka çeşidi... Öylesine şişman ki, yere bir düşse bir daha kalkamıyor. Neden kalkamıyor biliyor musun?

— Hayır.

— Uyuyup kalıyor da ondan.

Mukavemet

Anatole ağır hastaydı. Yakınlarından biri, doktoruna:

— Durumu nasıl? diye sordu.

Doktor:

— Akıl almaz bir enerjiyle mukavemet ediyor, dedi.

Dostu başını salladı:

— Ne yaparsınız doktor, bir hasta ölmek istemezse, ilim bile onunla başa çıkamaz.

İyi kaynana

Karı koca kavga ediyorlardı. Kadın:

— Keşke annemi dinleseydim! diye inledi. Şimdi seninle evli olmazdım.

— Annen benimle evlenmeni istememiş miydi?

— Evet.

— Ya!... Ben de annen hakkında kötü düşünürdüm hep. Meğer ne kadar yanılmışım!...

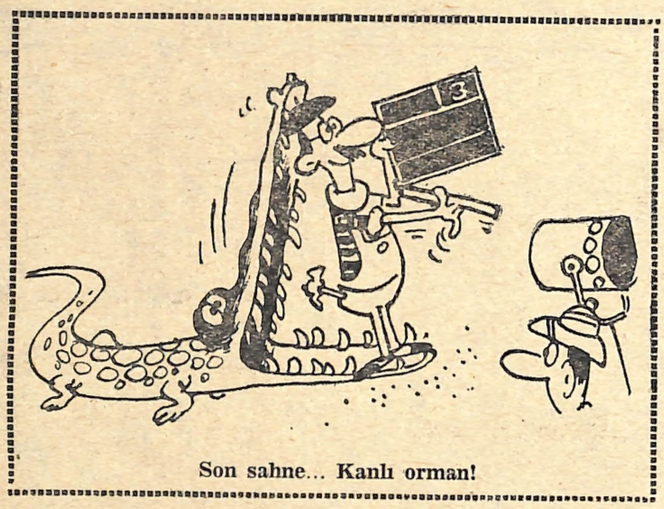

Son sahne... Kanlı orman!

Şaka

Hâkim, suçluya çıkışır:

— Karınızı beşinci kattan aşağı atmışsınız, kadıncağız her ne kadar mucize kabilinden ölümden kurtulmuşsa da vücudunun bazı yerlerinden yaralanmıştır. Buna neden sebebiyet verdiniz?

Suçlu kendini savunur:

— Hâkim bey, gördüğünüz gibi bu kadınla yaşanmaz, şakadan hiç anlamıyor!...

Nereden öğrenmiş?

Oyuncaklarıyla oynarken düşen Toto kaba bir küfür savurdu. Babası:

— Bunu nereden öğrendin? diye kaşlarını çatarak sordu.

— Okulda.

— Yalan söylüyorsun. Öğretmenler böyle kaba sözler öğretmezler.

— Ben onu sınıfta değil, tenefüste bahçede öğrendim.

— Orası babamın en sevdiği köşedir!..

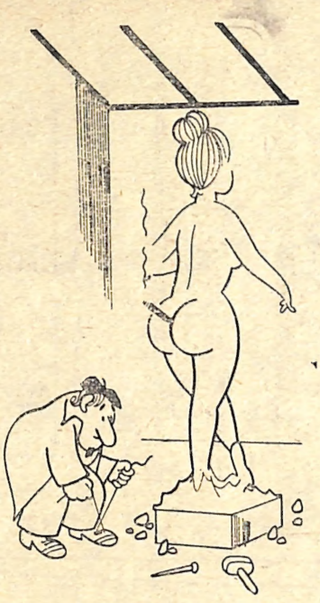

Yazısız

Sessiz rahipler

Bir manastırın aynı odasında yatıp kalkan üç rahip birbirleriyle dargın gibi hiç konuşmuyorlar, tam mânasiyle sessiz bir hayat geçiriyorlardı.

Sonunda biri, bir gece:

— Ben un çorbasını çok severim, dedi.

Bir sene sonra, ikinci rahip:

— Ben aksine, un çorbasını hiç sevmem, diye ilk konuşan rahibe cevap verdi.

Üçüncü sene üçüncü rahip ağzını açarak arkadaşlarını azarladı:

— Bırakın şu un çorbası lâfını da biraz kafamızı dinleyelim.

Matem

Karısını yeni kaybeden adam, üzüntüyle bulvar lokantalarından birine girdi, ne emrettiğini soran garsona:

— Siyah birayla, siyah havyar getiriniz, dedi.

Daha iyi

Bir fabrikatör, kendisinden iş isteyen delikanlıya:

— Sizi memnunlukla hizmetime alırdım ama ne yazık ki bugünlerde pek fazla iş yok, dedi.

Delikanlının gözleri memnunlukla parladı:

— Oh, daha iyi. Bana da zaten çok az iş lâzım.

— Burasının üç yıldızlı bir lokanta olduğunu söylemekte haklı değil miyim?..

Dünya Karikatürleri

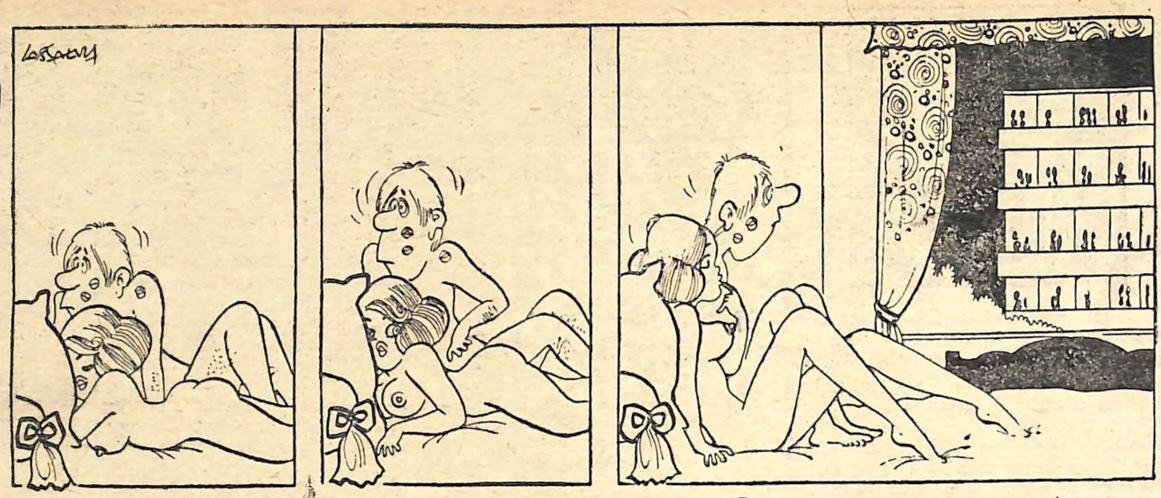

-YİNE PERDELERİ KAPATMAMIŞSIN..

-DİNLE.. KARŞIDAKİLERİN HEPSİ..

- BİZİ ALKIŞLIYORLAR!..

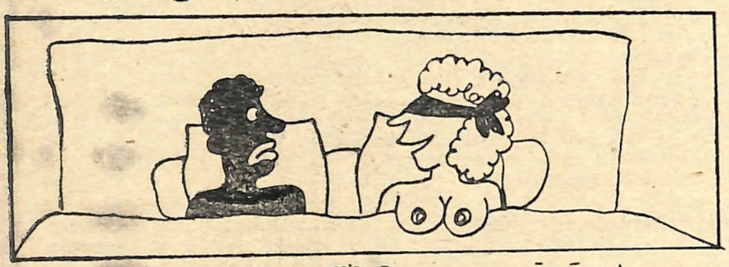

-BEN IRKÇI DEĞİLİM SEVGİLİM!..

-BAK NE GÜZEL OLDU KARICIĞIM: SEN, KÜÇÜK HİZMETÇİ VE BEN!..

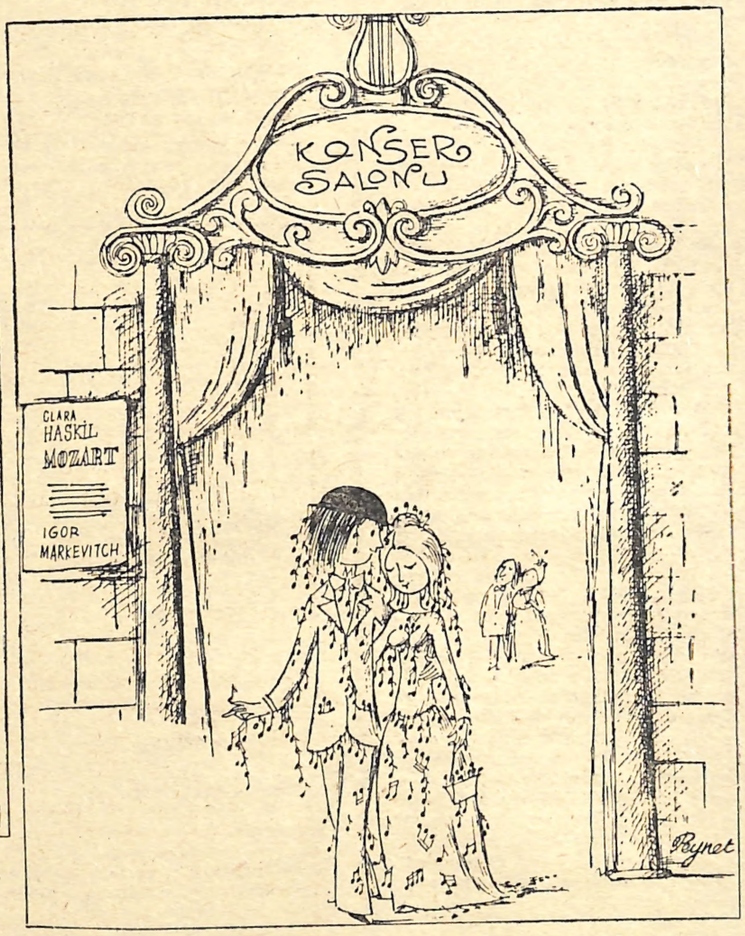

-KONSER HOŞUNA GİTTİ Mİ SEVGİLİM?..

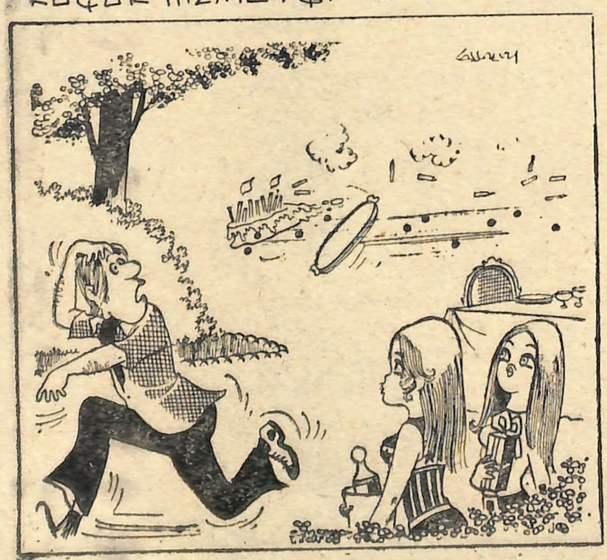

-ÇOCUKLAR... ANNENİZ KIRKINCI YAŞINI BİRAZ SİNİRLİCE KUTLUYOR!..

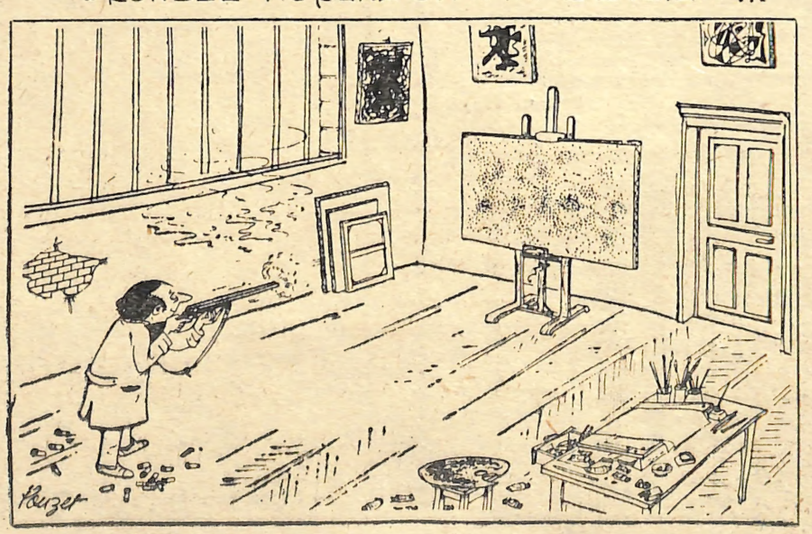

YAZISIZ

Cumhuriyet Döneminde / TÜRK MİZAHI

HAZIRLAYAN:
AZİZ NESİN

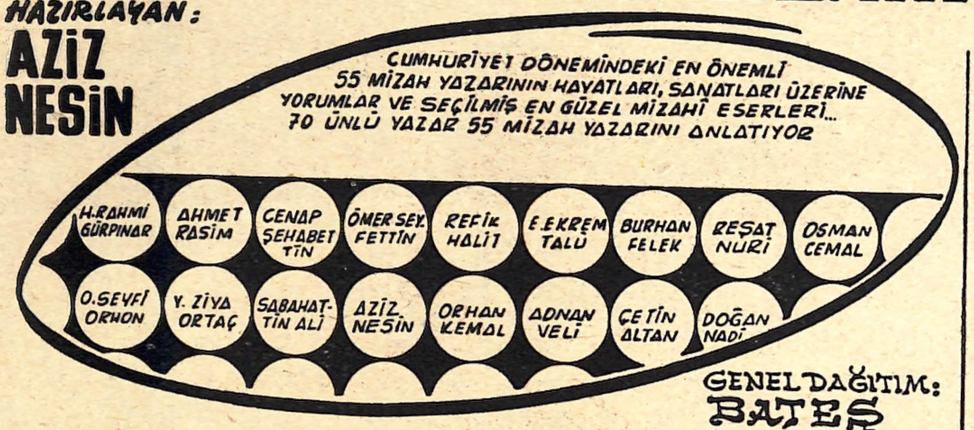

Bu eser, AKBABA'nın CUMHURİYETİMİZİN 50. YILDÖNÜMÜ ARMAĞANIDIR

Türk Mizahı üzerine bu değerde ciddî bir eser ilk olarak yayınlanmaktadır. Kitabın başında yeralan Aziz Nesin'in bu konudaki araştırması, hem mizah sanatına, hem Cumhuriyet dönemi Türk mizahına ışık tutacak niteliktedir.

KİTABIN İÇİNDEKİLER:

Bu kitabın nasıl yazıldığına değgin açıklama
Mizah = Gülmece
Gülmek
Neden güleriz?
Neye, kime güleriz?
İnsan hangi koşullarda güler?
Hareket komiği
Karakter komiği
Saçmanın mantığında gülmece
Gülmecenin ulusallığı ve sınıfsallığı
Görevci gülmece
Gülmecenin sınıfsal işlevi
Halk gülmecesi
Halk gülmecesinin ve halktan yana gülmecenin betimlenmesi
Halk gülmecesinin tarihsel ve toplumsal oluşum koşulları
Komedyanın babası Aristophanes
İkinci Dünya Savaşından sonra Türkiye'de mizah (Markopaşa Dönemi)
Nasrettin Hoca dönemi
Kişide gülmece yeteneğinin gelişmesi için iç etken (Bireysel koşullar)
Cumhuriyet döneminde gülmeceye baskı.

Cumhuriyet döneminin şu 56 mizah yazarı, hayatları, eserlerinden örneklerle bu kitapta yer almıştır: Hüseyin Rahmi Gürpınar, Ahmet Rasim, Hüseyin Suat Yalçın, Cenap Şahabettin, Ahmet Hikmet Müftüoğlu, Mehmet Rauf, İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci, Memduh Şevket Esendal, Fazıl Ahmet Aykaç, Ömer Seyfettin, Ahmet Haşim, Aka Gündüz, Sermet Muhtar Alus, Refik Halid Karay, Ercüment Ekrem Talû, İbrahim Alâettin Gövsa, Burhan Felek, Reşat Nuri Güntekin, Osman Cemal Kaygılı, Refi Cevad Ulunay, Orhan Seyfi Orhon, Mahmut Yesari, F. Celâlettin, Yusuf Ziya Ortaç, Hakkı Süha Gezgin, Selâmi İzzet Sedes, Peyami Safa, Nurettin Artam, Vâlâ Nurettin, Sabahattin Ali, Naci Sadullah Danış, Rakım Çalapala, Hikmet Feridun Es, Rıfat Ilgaz, Zahir Güvemli, Doğan Nadi, Orhan Kemal, Aziz Nesin, Haldun Taner, Adnan Veli, Burhan Esen, Bülent Oran, İlhan Engin, Çetin Altan, Suavi Süalp, Hüseyin Korkmazgil, Orhan Duru, Refik Erduran, Yalçın Kaya, Vedat Saygel, Şemsi Belli, Muzaffer İzgü, Kenan Akıncı, Nurettin Türker, Sulhi Dölek, Erhan Tığlı,

CUMHURİYET DÖNEMİNDE TÜRK MİZAHI

Beş renkli ofset kapak, 480 sayfa, fiatı 30 lira

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

Genel dağıtım: BATEŞ

Akbaba

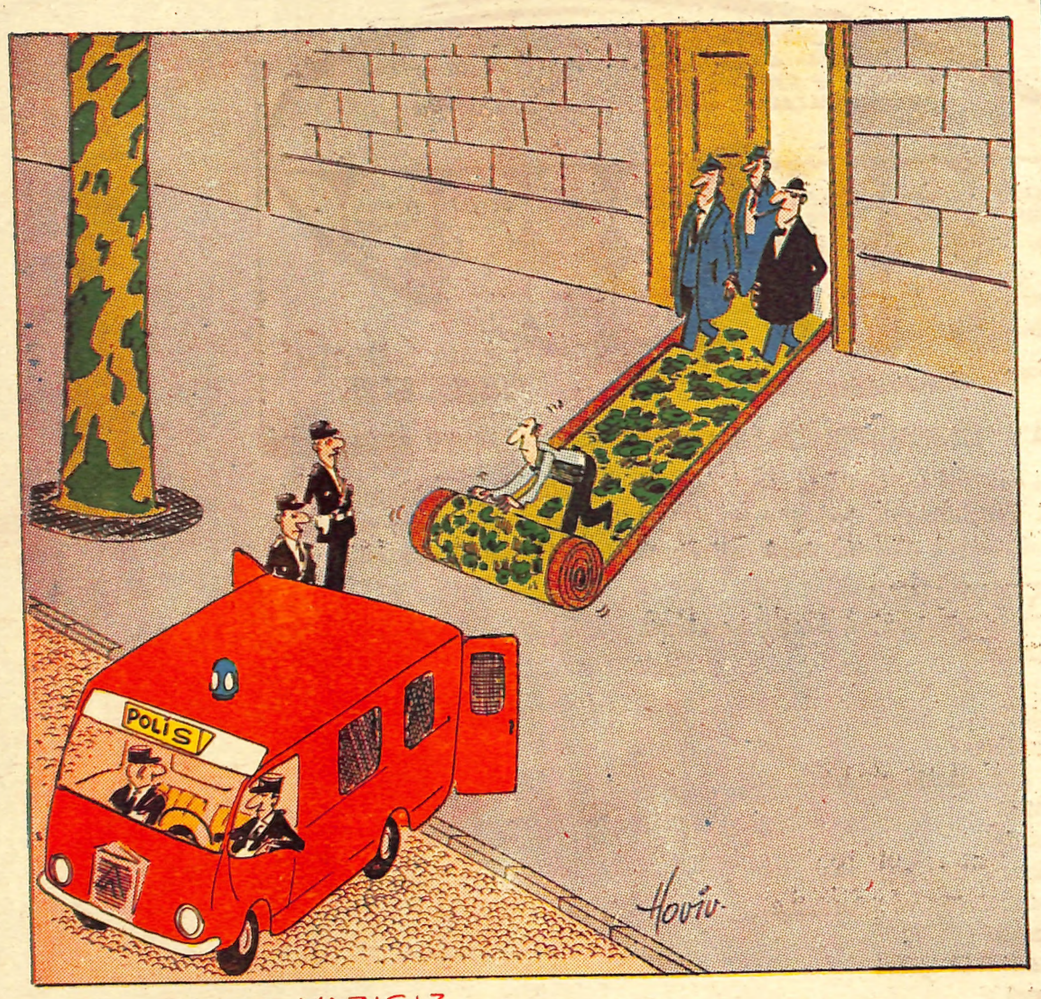

YAZISIZ

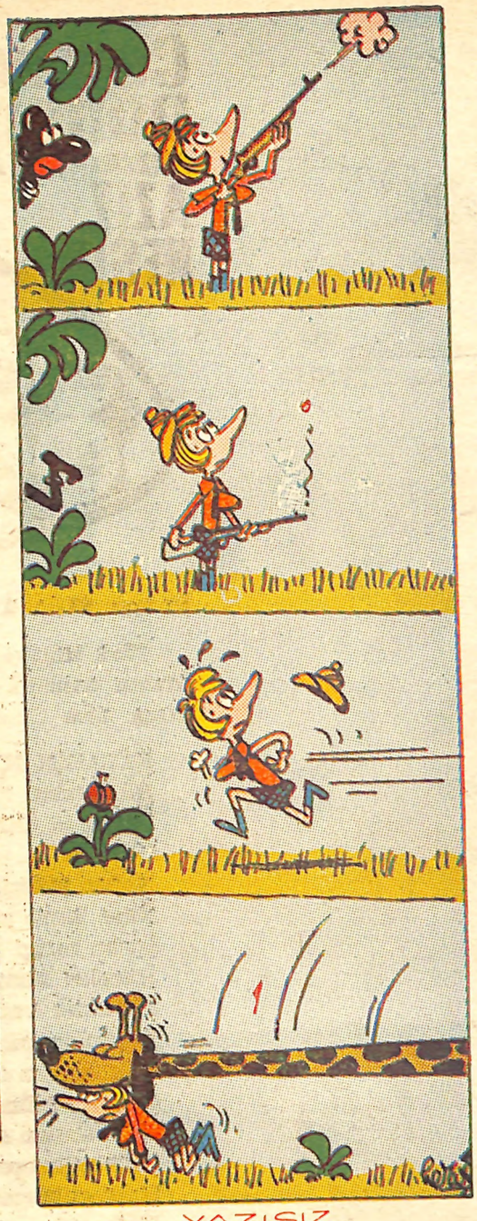

YAZISIZ

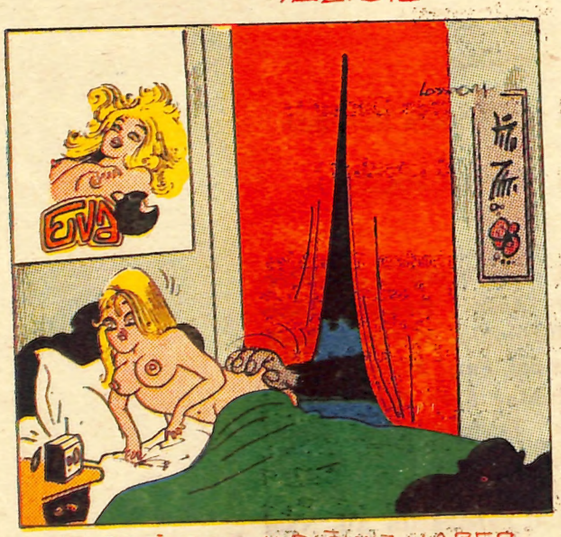

-SON DAKİKADA ALDIĞIMIZ HABER SİRKTEN BİR GORİL KAÇMIŞTIR!

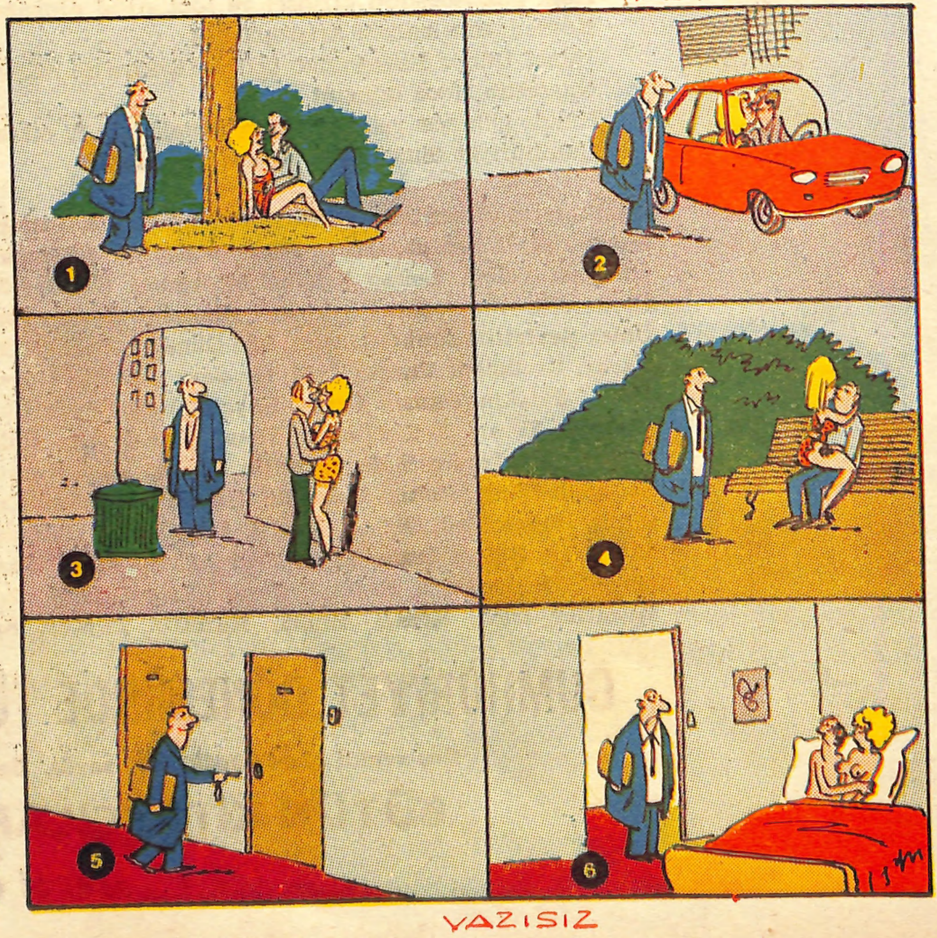

YAZISIZ

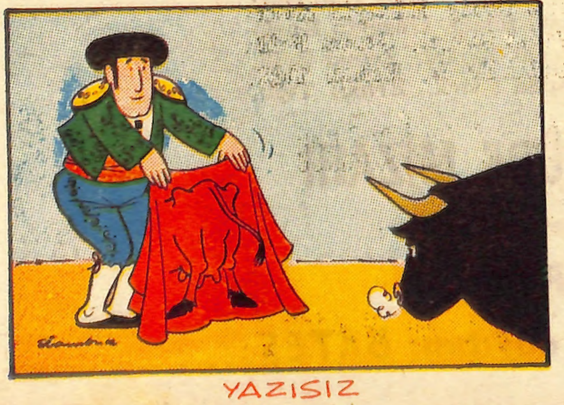

YAZISIZ